

Porubské noviny

Číslo: 97

DECEMBER 4/2018

Ročník: XXIV.

V tomto čísle nájdete:

 Samospráva obce
 Správy zo samosprávy
 Volebný program starostu
 Čas vianočný
 Obecné spravodajstvo
 Sto rokov od Veľkej vojny
 Padlí v tejto vojne
 Rezbár Miroslav Devečka
 Želka Staroňová, reportáž
 Školské zrkadielko
 Čitatelia napísali:
 Ján Čunga, Daniel Šovc
 Dni Milana Rúfusa
 Nekrológy
 Krížovka
 Gymnasty v Prahe

Pf 2019

„Len vtedy, ak je autor jedným
 zo všetkých, môže aj o sebe čosi
 povedať tak, že sa v tom všetci vidia.“

Foto: Ivan Jačala

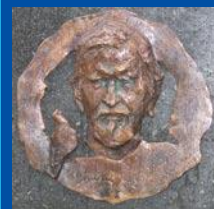
Večný tmel bytia Milan Rúfus

Láska sa na nič nepýta
 Láska buď je, buď nie je.

A času zvoní kopytá.
 A ona sa im smeje.

A plynie. Plynie potichu
 ako tá voda riečna.

A niet v nej miesta pre pýchu
 lebo je dcérou Večna.
 Láska sa noci nebojí.
 Svetia jej hviezdne roje.
 A v nepokojnom pokoji
 verne si koná svoje.

Nedožité jubileum
 básnika patrí
 k času vianočné-
 mu. Jeho obsahu
 a klíme. A je to aj
 symbolické. Veď sa
 narodil v advente.

Komunálne voľby 2018 v Závažnej Porube

Počet osôb zapísaných
 v zoznamoch voličov 1 057
 Počet voličov, ktorým boli
 vydané obálky 410

Volebná účasť: 38, 78%

Počet platných hlasov pre starostu

Pavel Beťko, Ing. 346

Počet platných hlasov pre OcZ 399

Výsledky:

- 1.) Lucia Bačíková 305
- 2.) Ivan Jačala 303
- 3.) Richard Macko 296
- 4.) Dušan Migala, RSDr., Mgr. 272
- 5.) Stanislav Kuzma 257
- 6.) Pavel Jedlíčka 252
- 7.) Ján Jambrich 250
- 8.) Katarína Poliaková, Ing. 244
- 9.) Peter Ilanovský, Ing. 235

Ing. Vladimír Broska, predseda
 volebnej komisie

Ilustrácia Dr. Vlasta Šiarníková

Čas radostný

Čas, kedy sme k sebe o trochu bližšie
 a máme si viac čo povedať. Pri štedrove-
 černom stole sa stretávajú celé rodiny.
 Tešia sa, že sú spolu. Je to čas naplnený
 láskou a potešením. Želáme si, aby atmo-
 sféra radosti a pokoja potrvála počas ce-
 lého nasledujúceho roka. Preto vám, milí
 spoluobčania, želám krásne prežitie via-
 nočných sviatkov. V novom roku pevné
 zdravie a splnenie všetkých želaní a prianí.
 S vianočným pozdravom

Ing. Pavel Beťko, starosta

Sviatky pokoja

Opäť sa priblížili radostné sviatky.
 Opäť zaznejú radostné spevy o narodení
 Spasiteľa. Začneme si viditeľne preukazovať
 lásku dávaním darčiekov a pozornosti. Len
 aby sme ľudskými zvykmi nezatienili pravý
 Boží dar – nášho Spasiteľa. Kristus sa na-
 rodil v Betleheme preto, aby dal do pohy-
 bu ľudské srdcia. Všetci sme pod vplyvom
 vianočných udalostí a každý človek prežíva
 vnútorné toto dianie. Nie len v chráme, ale
 aj v lone rodín. Ale hlavne chceme Vianoce
 prežiť v pokoji. Vianoce sú sviatkami poko-
 ja. Ten pokoj bol zvestovaný svetu aj pri na-
 rodení Spasiteľa. To nie je pokoj, ktorý vy-
 tvára svet. Kristov pokoj je skutočný pokoj.
 Kristov pokoj je predovšetkým pokojom
 ľudského srdca. Nech betlehemske Božie
 Dieťa naplní duše nás všetkých radostou a
 pokojom. To vám praje

Mgr. Vladimír Pavlík, ev. farár

Samospráva obce Závažná Poruba 2018 - 2022

Ing. Pavel Beťko
starosta

RSDr. Dušan Migala
zástupca starostu

Lucia Bačíková
poslankyňa

Ing. Peter Ilanovský
poslanec

Ivan Jačala
poslanec

Ján Jambrich
poslanec

Pavel Jedlíčka
poslanec

Stanislav Kuzma
poslanec

Richard Macko
poslanec

Ing. Katarína Poliaková
poslankyňa

Ing. Iveta Jurečková
hlavná kontrolórka

Podakovanie

Pri znovuzvolení za starostu našej obce sa
 chcem poďakovať všetkým občanom, ktorí
 využili svoje volebné právo a prišli vyjad-
 riť svoj názor. Ďakujem za prejavenú dô-
 veru. Zároveň gratulujem novozvoleným
 poslancom. Verím, že spolupráca bude
 na vysokej úrovni, aby sme našu obec
 spoločne viedli k prosperite a spokojnosti
 všetkých našich občanov. Za seba môžem
 povedať, že všetky svoje sily a um dám do
 rozvoja obce a k uspokojovaniu potrieb
 spoluobčanov. Teším sa na spoluprácu so
 všetkými zložkami obce.

P. Beťko
 Ing. Pavel Beťko

Dobrovoľní hasiči potvrdili akcieschopnosť

• Trasa zásahu viedla Kostolnou ulicou

• Úspešný zásah sledoval aj štátny tajomník MV SR Rudolf Urbanovič

Taktické cvičenie vybraných dobrovoľných hasičských zborov sa uskutočnilo v sobotu 6. októbra 2018 v Závažnej Porube. Cieľom útoku sa stali senníky Poľnohospodárskeho družstva na Štepníku. Spolu zasahovalo osem dobrovoľných a jeden profesionálny hasičský zbor. Dopravu vody z potoka od kaplnky ku senníkom v dĺžke 800 metrov zabezpečovalo sedem kusov hasičskej techniky. Trasa zásahu viedla Kostolnou ulicou a hore areálom družstva. Od vyhlásenia požiarneho poplachu vodu dopravili na miesto ohláseného požiaru za 25 minút.

Zásah na družstevné senníky

Cvičenie potvrdilo, že napriek výškovému rozdielu a veľkej vzdialenosti možno koordinovanou akciou úspešne zvládnuť i takúto náročnú hasičskú operáciu. Cvičenie preverilo pripravenosť hasičských zborov. Svoje poslanie zvládli na výbornú. Úspešný zásah sledoval aj štátny tajomník MV SR Rudolf Urbanovič.

text i foto: -dm-

Čo to prinesie? Úsporu energie a viac tepla

Po rozsiahlych úpravách interiéru budovy MŠ v Závažnej Porube (výmena okien, dverí, brúsenie podláh a maľovanie) sa začiatkom októbra 2018 pristúpilo k tepelnej izolácii vonkajšieho plášťa objektu. Ako izolácia sa na fasádu upevňuje POLYFORM. Polyform je moderná tepelná i zvuková izolácia vyrobená z expandovaného polystyrénu. V súčasnosti sa pripravuje projektová dokumentácia pre montáž kotla na biomasu-peletky.

text i foto: -dm-

Šarkaniáda

A je tu opäť jeseň. Príroda má krásne farby, dni sú chladnejšie a vietor pofukuje. No nám v deň šarkaniády zavládlo bezvetrie. Počasie bolo nádherné, no neostávalo iné len zobrať nohy na plecia, šarkany do rúk a utekáááááť.

Podarilo sa. Rýchle nohy, odhodlanie a túžba vidieť farebné lietajúce šarkany tancovať vysoko v povetrí prekonali všetky očakávania. Nakoniec sa aj vietor pridral a pomohol desiatky šarkanov zdvihnúť vysoko do vzduchu. Všetci sme tak strávili pekný podvečer,

občerstvili sme sa dobrotami čo priniesli rodičia a pani kuchárky zo škôlky nám uvarili výborný čajík. Tešíme sa opäť o rok na túto farebnú parádu lietajúcu s vetrom.

P. Mišíková

Najstarších stretnutie osviežilo

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším pozval starosta Závažnej Poruby 176 najstarších občanov obce na priateľské stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v piatok 12. októbra 2018 v kultúrnom dome. Pozvaní prevzali spomienkové darčeky a prezreli si výstavu pletených miniatúr, ktoré vyhotovila Želmíra Štaroňová st. Starosta Pavel Beťko radostne privítal prítomných a uviedol: „... pozvali sme vás nielen preto, aby sme sa videli, no najviac nato, aby sme našim najstarším spoluobčanom prejavili úctu a povedali slová vďaka za všetko, čo vykonali pre našu obec a svojich blízkych. Skláňame pred vami našu hlavu a všetkým želáme zdravie, silu a veľa, veľa nových, radostných dní...“ V programe večera sa predstavila tanečná skupina Seniorka v troch choreografiách Mgr. Art. Eleny Chovanovej: Život je hra, Jablčko a Dúhový dzbánok. Prostredníctvom videozáznamov prítomní sledovali úspešné vystúpenie Poludnice na folklórnom festivale vo Východnej a na súťažnej prehliadke v Liptovských Sliačoch. Potešujúce zhromaždenie najstarších žiarilo farbami jesene a voňalo radosťou z daru života.

V spomienkach ožila mladosť, láska i práca

Naši jubilanti

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa v piatok 19. októbra 2018 stretlo deväťdesiat členov domácej jednoty dôchodcov. Prítomných privítala a pozdravila predsedníčka JDS Darina Majeríková. Na začiatku radostného stretnutia zazneli slová básnika a Ženská spevácka skupina JDS zaspievala pôsobivú pieseň Liptov môj milý, podtatranský kvet... „Vážime si prácu, ktorú ste vykonali pre nás i pre svoje okolie. Oceňujeme vaše aktivity pri skrášľovaní a zveľadovaní našej obce... Stretávame sa v čase plnom stresu, zhoru. Teší nás, že rozvíjate priateľské vzťahy a okolo seba rozdáвате radosť, lásku a pohodu. Želám vám zdravie a hodne pozornosti od svojich najbližších...“ uviedol starosta Pavel Beťko. Potom blahoželali jubilantom a ku gratulácii pridali peknú ružu. Pri pohári vínka sa obnovili spomienky na mladosť, lásku i prácu.

-dm-

Jeseň v domove dôchodcov

Jeseň v Domove dôchodcov sme odštartovali výletom na Štrbské pleso. Poprechádzali sme sa okolo plesa, posedeli na lavičkách, popozerali krásy našich hôr. Dali sme si obed, teplú kávu a spokojní sme sa vrátili späť do zariadenia. Keďže počasie nám prišlo aj o týždeň, rozhodli sme sa rozlúčiť s letom posedením v záhrade pri ugrilovanej klobáske. Hudba nám hrala, slniečko hrialo a všetci sme si pri hrách veselo posedeli a spríjemnili deň. Aj interiér zariadenia sme prešatili do jesennej výzdoby. Nazbierali sme farebné listy a vytvorili krásne obrázky s jesennou tematikou. Jeseň je krásne ročné obdobie a my si spoločne vychutnávame jesenné dni.

Aj do nášho domova prišiel Mikuláš

Existujú rôzne legendy o Svätom Mikulášovi. Bol to muž s veľkým srdcom, ktorý miloval ľudí okolo seba a nezištne pomáhal blížnym. Ani tento rok Mikuláš neobišiel naše zariadenie.

Spolu s anjelom a čertom prišiel v sprievode študentov z evanjelického gymnázia, ktorí nám spríjemnili chvíle milým slovom, vianočnými piesňami v sprievode hudobných nástrojov.

Mikuláš je roky považovaný za patrona detí, no my sme sa presvedčili, že aj pre dospelých má jeho príchod svoje čaro. Každému sa prihovril, pohladil ruku a obdaroval balíčkom s ovocím a sladkosťami. Aj tých, ktorí sa nemohli pre svoju chorobu ísť posadiť medzi nás, navštívil na izbách a potešil ich. Aj klienti zariadenia na oplátku darovali účinkujúcim vlastnoručne vyrobené anjeličky. Všetci sme si spolu ešte zaspievali pár ľudových piesní a rozlúčili sa s touto milou návštevou.

Peťa Mišíková

Veterná poďakovala Závažnej

Folklorná skupina Poludnica uviedla v sobotu 6. októbra 2018 vo Veternej Porube celovečerný program pre najstarších občanov pod názvom Murári, murári a ja murárečka. Vystúpenie prítomných oslovilo a potešilo, o čom svedčí priložený list.

• Na porubskej zábave

V sobotu 6.10.2018 v rámci posedenia s našimi dôchodcami sme mali česť privítať v kultúrnom dome Veterná Poruba Váš FS Poludnica.

Pásmom piesní a tancov s murárskou tematikou veľmi potešili prítomných občanov. Téma blízka aj našim seniorom dala priestor pre spomienky, hlavne tie veselé, vyvolala na tvárach úsmev a navodila dobrú náladu.

Chceme sa touto cestou poďakovať za krásne, emotívne vystúpenie, ktoré v závere spojilo občanov obidvoch dedín v spoločnej piesni a v sále sa ozývali slová o mladých časoch a minulosti.

Posedenie k mesiacu úcty k starším aj pričinením členov FS Poludnica Závažná Poruba malo príjemnú atmosféru a zúčastnení občania odchádzali spokojní, so slovami chvály na účinkujúcich z folklórneho súboru z Vašej obce.

Prajeme do ďalších rokov činnosti FS všetkým terajším aj budúcim členom všetko najlepšie, nech naďalej rozdávali radosť vo svojom okolí a šíria dobré meno liptovského folklóru doma aj v zahraničí.

PhDr. Desana Stromková, starostka

Premiéra jedinečnej rozprávky

Divadlo môže prinášať neobyčajné zážitky, ktoré nedokáže nahradiť televízia a ani žiadny iný druh zábavy. A práve preto vás pozývame sledovať nevšedné osudy hrdinov z rozprávky Perinbaba v podaní hercov ochotníckeho divadla 3GD zo Závažnej Poruby.

Po roku sa opäť stretneme na premiére zaujímavého divadelného predstavenia, ktoré sa uskutoční 26.12.2018 o 15:00 h na javisku Kultúrneho domu v Závažnej Porube.

Lucia Bačíková

Ochotnícke divadlo 3GD zo Závažnej Poruby a Obec Závažná Poruba
Vás pozývajú na divadelné predstavenie

Perinbaba

Premiéra: 26.12.2018 o 15.00hod.
Repríza: 26.12.2018 o 18.00hod.

v Kultúrnom dome v Závažnej Porube

vstupné: 2€
 PREDPREDAJ LÍSTKOV
 vo vestibule Kultúrneho domu
 v termíne od 4.12.2018 – 6.12.2018 v čase od 16.00hod. – 18.00 hod.

POZOR - posledné lístky na predstavenia

15.00 hod - už iba 52 voľných miest; 18.00 hod. - už iba 38 voľných miest. Predaj posledných lístkov bude prebiehať vo vestibule kultúrneho domu dňa 26.12. 2018 hodinu pred každým predstavením až do vypredania lístkov. Všetci z 3GD sa na vás už veľmi tešíme a zároveň vám chceme touto cestou popriať spokojné prežitie vianočných sviatkov, pohodu a lásku v kruhu svojich najbližších.

Správy zo samosprávy

Z rokovania obecného zastupiteľstva

september 2018

Správu o pripravenosti ZŠ MR na nový školský rok predniesla Mgr. Mária Boltízarová – riaditeľka Základnej školy Milana Rúfusa. V minulom školskom roku dosiahlo ukončenie primárneho vzdelávania 10 žiakov a postúpilo na ďalšie plnenie školskej dochádzky do Liptovského Mikuláša. V tomto školskom roku nastúpilo do 1. ročníka 12 detí. Zo Závažnej Poruby 5 žiakov. Základnú školu navštevuje 54 žiakov, z toho 9 začlenených. Všetka činnosť vychádza zo školského vzdelávacieho programu školy.

- Vyjadrila nespokojnosť pre poškodené oplozenie transformátora nachádzajúceho sa v školskej záhrade. Elektrárne aj naďalej nejavia záujem plot opraviť. Tvrdia, že vec zaradili do plánu na ďalší rok, čo sa stále opakuje.
- Riaditeľka školy vyslovila veľké poďakovania za novú kotolňu v budove školy
- V škole je zavedený internet, ktorý však nepostačuje na kvalitnú výučbu informatických predmetov.

Starosta obce Ing. Pavel Beťko

- V súčasnosti v základnej škole prebieha rekonštrukcia oplozenia zo severnej strany.
- Budúci rok je v pláne úprava povrchu školského dvora, spojená s výstavbou detského ihriska.
- Taktiež sa budú hľadať finančné prostriedky na výmenu strešnej krytiny na budove školy.

RSDr. Dušan Migaľa

- Ocenil prácu školy. Závery štátnej školskej inšpekcie v minulom roku to potvrdili. Vo výchovno – vzdelávacom procese nezaznamenali žiadne nedostatky
- Škola pravidelne prispieva do Porubských novín v rubrike Školské zrkadlko. Ide o najčítanejšiu rubriku. Škola prispieva aj na webovú stránku obce.
- Poznamenal, že škola by mala motivovať rodičov k tomu, aby sa zúčastňovali spolu s deťmi spoločenského života a verejných akcií napr. kladenie vencov k pomníkom padlých, stavenie mája...
- Zaujímalo sa o reakcie detí na koncert Miloša Bobáňa z Terchovej. Vyslovil otázku, či niekto z detí prejavil záujem učiť sa hre na hudobný nástroj pod jeho vedením.
- Riaditeľka školy poznamenala, že deti by aj záujem mali, ale všetko záleží na rodičoch, či majú čas podporovať svoje ratolesti v rôznych mimoškolských aktivitách.

Správu o činnosti a prevádzke materskej školy v školskom roku 2018/2019 predniesla Katarína Jambrichová, riaditeľka Materskej školy v Závažnej Porube. V minulom školskom roku z materskej školy do základnej školy nastúpilo 6 detí.

Do tejto školy k septembru 2018 nastúpilo 10 nových detí. Spolu navštevuje materskú školu 43 detí.

Na záver poďakovala obecnému zastupiteľstvu a starostovi za ústretovosť pri potrebnej rekonštrukcii materskej školy, spojenú s výmenou okien, vymalovaním, brúsením podlahy a zateplením objektu.

Starosta Ing. Pavel Beťko

- Poznamenal, že prázdniny v MŠ trvali dlhšie, no cieľ sa dosiahol.
- Ešte je potrebné budovu zatepliť, čo by malo byť ukončené do konca októbra t.r.
- Ukazuje sa, že v školskej jedálni sa žiada renovácia elektroinštalácie. K tomu je potrebné vypracovať projekt.

Správu sociálnej komisie predniesla Mgr. Andrea Hodžová, riaditeľka DSS a ZPS v Závažnej Porube. Obecné zastupiteľstvo informovala o činnosti zariadenia. Zariadenie je plne obsadené. Od otvorenia boli poskytnuté služby 108 klientom. Momentálne sa v DSS a ZpS nachádza 13 občanov zo Závažnej Poruby.

Odporúčila uvažovať nad projektom výťahu, ktorý by mal byť postavený z vonkajšej strany budovy. Je len otázka času, kedy doslúži exponovaná dopravná plošina na schodoch.

Starosta Ing. Pavel Beťko

- Informoval o ponukách na vonkajší výťah. Investičnú akciu zahrnieme do budúročného rozpočtu.
- Oznámil, že verejné predĺžené osvetlenie je už v prevádzke a to od Báthoryovcov až po DSS.
- Poznamenal, že pôžička na DSS sa bude splácať ešte 20 rokov.

RSDr. Dušan Migaľa

- Uviedol, že náš DSS má dobré meno nielen doma, ale aj vonku, o čom svedčí množstvo žiadostí o umiestnenie.
- Vysoko ocenil, že riaditeľka i zamestnanci sa zúčastňujú pohrebov zomrelým klientom. Vyjadrujú úctu zosnulým a empatiu pozostalým.

OcZ berie na vedomie

Správy o školských zariadeniach na nový školský rok 2018/19- Základná škola M. Rúfusa, Materská škola.

OcZ berie na vedomie

Správu sociálnej komisie.

október 2018

Správu kultúrnej komisie predložil RSDr. Dušan Migaľa – predseda komisie

- uviedol, že komisia zasadala 12-krát za štyri roky a za svoje funkčné obdobie predložila OcZ 4 správy
- pokračoval: nejde o počet rokovaní, ale o aktivity členov komisie, ktoré možno zhrnúť do týchto oblastí: organizačno-riadiaca, kultúrno-osvetová, edičná a dokumentačná

- predseda komisie sprítomnil všetky akcie, ktoré sa uskutočnili od októbra 2017 do októbra 2018 a ktoré sa ešte pripravujú do konca roka 2018
- v závere vyjadril poďakovanie všetkým členom komisie za aktívnu prácu pre obec.

Vladimír Mlynček

- poďakoval komisii za prácu, poznamenal, že výsledky ich práce sú viditeľné
- vysoká úroveň Porubských novín, možno mladší občania nevedia oceniť printovú podobu, ale občania, ktorí žijú v inom kúte Slovenska sú veľmi vďační, keď sa im dostane do rúk najnovšie vydanie Porubských novín. Tak isto aj občania, ktorí žijú v zahraničí si veľmi radi prečítajú Porubské noviny, ktoré sú pravidelne prístupné aj na Webovej stránke obce.

Starosta Ing. P. Beťko

- poznamenal, že spoločenských akcií v hodnotenom období bolo nespočetne veľa
- komisia pracovala veľmi dobre, zodpovedne a robila dobré meno Závažnej Poruby aj v iných mestách, dedinách
- vyslovil veľkú vďaku všetkým členom komisie.

Správu komisie pre ochranu verejného poriadku a životného prostredia predložil predseda Vladimír Mlynček. Správu rozdelil do niekoľkých bodov, podľa uvedenej problematiky a s navrhovanými zmenami na ďalšie obdobie:

- Zeleň a čistota na území obce – orezovanie stromov v obci, výsadba novej zelene
- Odpadové hospodárstvo – nepodarilo sa s PS Luhy vyrokovať vhodné podmienky pre priestor na kompostovisko a výkopovú zeminu
- Podmienky držania a chovu psov v našej obci
- Verejný poriadok, medziliudské a susedské vzťahy
- Kameraný systém - zavedenie
- Dopravná situácia a parkovanie – parkovanie na verejných komunikáciách a chodníkoch
- Verejné osvetlenie – znížili sa výpadky verejného osvetlenia, úspora elektrickej energie

Na záver predseda komisie poďakoval za spoluprácu starostovi obce, jeho zástupcovi, všetkým poslancom a členom komisie a tiež všetkým zamestnancom obecného úradu za spoluprácu pri riešení problémov v obci a zlepšení života v nej.

Starosta Ing. P. Beťko

- Stromy pri DSS a na cintoríne boli orezané, ale bude potrebné ich orezať viackrát.
- V budúcom volebnom období je plánovaný projekt generel zelene, ale obec musí byť vlastníkom alebo nájomcom pozemkov, strop projektu je 16 000 Eur.

- Oddychová zóna pred COOP Jednotou je tak isto v pláne v budúcom volebnom období
- Stredoslovenská distribučná oreže stro- my, ktoré zasahujú do elektrického ve- denia (okolo 5 miest)
- Oplotenie Potočka – obec predložila ná- vrh Pozemkovému spoločenstvu Luhy, čaká sa na ich vyjadrenie
- Kamerový systém – bola oslovená fir- ma, ktorá vypracuje projekt a cenovú ponuku. Zatiaľ žiadna výzva nevyšla.

RSDr. Dušan Migala

- správa monitoruje celé dianie na úseku obce
- komisia nemá veľa členov, ale predsta- vuje autoritu
- vo svojej oblasti urobili osvetu a pre- venciú
- poznamenal, že komisia riešila nespo- četné množstvo rôznych problémov. V každom prípade zvolili dobrý postup, nepristupovali k riešeniu problémov sankciou. Vo veľa prípadoch stačí dobré slovo a dohovor.
- Vyslovil účinnú spoluprácu OcZ s touto komisiou.
- Poďakoval členom komisie za prácu a poprial dobré zdravie a pevné nervy.

Starosta Ing. Pavel Beťko

Vyslovil poďakovanie za prácu celej komi- sie

- Poznamenal, že niektoré veci bolo treba riešiť na mieste, v niektorých prípadoch je to nekonečné práca.
- Bohužiaľ najväčším problémom sú su- sedské vzťahy.
- Dúfa, že Vladimír Mlynček zotrvá v komisii aj naďalej aj keď vo voleb- nom období 2018-2022 nekandiduje na poslanca obecného zastupiteľstva.

Stanislav Jurečka (občan)

- Poznamenal, že by mala byť lepšia späť- ná väzba medzi poslancami a občanmi.
- Nie je stotožnený s tým, že väčšina informácií je umiestnená na webe, avšak veľa občanov nemá ani prístup na internet. Občanov treba informovať prostredníctvom rozhlasu a vývesných tabulí v obci.
- Upozornil poslancov, že nádoby na TKO sú preplnené (nedajú sa ani zavrieť) za takéto nádoby by mal byť vyšší poplatok. Za poplatok 2,50 sa má vyvážať len zatvorená popelnica, nie preplnená.
- Poznamenal, že nie všetci občania lepia na každé vreće zeleného odpadu nálepku.
- Upozornil na množiacu sa invazívnu rastlinu (Pohánkovec japonský) pred svojím domom, pri potoku. Pomohol mu ju odstrániť predseda komisie pre ŽP Vladimír Mlynček avšak doteraz zvyšky rastlín neboli zlikvidované pra- covníkmi obce.
- Vyslovil pochvalu Vladimírovi Mlyn- čekovi za dobrú spoluprácu pri riešení problémov životného prostredia.
- Upovedomil poslancov, že poslanec nie je len ten, kto chodí na zastupiteľstvo.

Ivan Jačala

- Oboznámil pána Jurečku, že nezáujem občanov o veci verejné trvá, keďže na rokovaní zastupiteľstva sa nezúčast- ňujú. Pritom pozvánka je niekoľko dní pred zastupiteľstvom vyvesená na úradnej tabuli obce a aj na web stránke obce.

Správu o výsledkoch kontrol predložila hlavná kontrolorka obce Ing. Iveta Jureč- ková

- Metodicko – formálne zistenia
- Dobrá spolupráca s pracovníkmi obce
- Vyskytli sa drobné chybičky v adminis- trative
- Skonštatovala, že práca starostu a pra- covníkov je na veľmi dobrej úrovni

OcZ berie na vedomie

Správu kultúrnej komisie

OcZ berie na vedomie

Správu komisie pre ochranu verejného poriadku a životného prostredia

November 2018

OcZ v Závažnej Porube

I. b e r i e n a v e d o m i e výsledky volieb do orgánov samosprávy obce

II. k o n š t a t u j e, ž e:

1. novozvolený starosta obce Ing. Pavel Beťko zložil zákonom predpísaný sľub starostu.
2. zvolení poslanci: Lucia Bačíková, Ing. Peter Ilanovský, Ivan Jačala, Ján Jamrich, Pavol Jedlička, Stanislav Kuzma, Richard Macko, RSDr. Dušan Migala, Ing. Katarína Poliaková zložili predpísaný sľub.

OcZ p o v e r u j e poslankyňu Luciu Ba- číkovú zvolávaním a vedením zasadnutí obecného zastupiteľstva v prípadoch pod- la § 12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta a ods. 6 tretia veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov.

OcZ s c h v a ľ u j e sobášiacich poslancov: RSDr. Dušan Migala, Lucia Bačíková.

OcZ b e r i e n a v e d o m i e informá- ciu starostu obce, že poverený zastupova- ním starostu bude poslanec RSDr. Dušan Migala.

Obecné zastupiteľstvo v Závažnej Po- rube v súlade s § 11 ods. 4 písm. i) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov I. u r č u j e plat starostovi obce Závažná Poruba, Ing. Pavlovi Beťkovi v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskor- ších predpisov, súčinom priemernej me- sačnej mzdy v národnom hospodárstve vyčíslený na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za r. 2017 a násobku 1,98 s účinnosťou odo dňa ulože- nia sľubu v súlade s § 4 ods. 2 citovaného zákona zvýšený plat o 30 % mesačne.

Dušan Migala, zástupca starostu

Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva

• Predseda okrskovej volebnej komisie Ing. Vladimír Broska zverejnil výsledky volieb

V zmysle Zákona NR SR o obecnom zria- dení č. 369/1990 Zb. sa uskutočnilo dňa 23. novembra 2018 ustanovujúce zasa- dnutie Obecného zastupiteľstva v Závaž- nej Porube. Zasadnutie sa začalo spevom štátnej hymny. Písaním zápisnice bola poverená Ing. Andrea Uličná. Potom predseda volebnej komisie Ing. Vladimír Broska oboznámil prítomných s výsle- kami volieb v obci. Starosta a poslanci zložili predpísaný sľub a prevzali osved- čenie o zvolení do orgánov miestnej sa- mosprávy. Starosta Ing. Pavel Beťko vy- menoval za zástupcu starostu Dr. Dušana Migalu. Potom poslanci schválili plat sta- rostu. Pracovné rokovanie sa bude konať 14. decembra 2018 o 17. hodine.

-dm-

• Starosta a poslanci zložili sľub, foto: V. Broska

SEUB STAROSTU OBCE:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že bu- dem riadne plniť svoje povinnosti, ochra- ňovať záujmy obce a Slovenskej republiky. Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zá- kony, zákony a ostatné všeobecne záväznú právne predpisy budem pri výkone svojej funkcie starostu uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

SEUB POSLANCOV:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že bu- dem riadne plniť svoje povinnosti, ochra- ňovať záujmy obce, dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zá- kony a ostatné všeobecne záväznú právne predpisy, a pri výkone svojej funkcie po- slanca obecného zastupiteľstva ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedo- mia a svedomia.“

Ing. Pavel Beťko, starosta Môj volebný program 2018 - 2022

Ubehli štyri roky, čo som vo funkcii starostu v našej obci. Môj predošlý volebný program som sa snažil podľa finančných možností naplniť. Čo sa nám vo veľkej miere

aj podarilo. Spomeniem len to najpodstatnejšie:

- Pripravil sa nový stavebný obvod v Potocku
- Rekonštrukcia a modernizácia budovy materskej školy
- Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
- Oprava troch obecných mostov
- Vybudované nové verejné osvetlenie
- Rekonštrukcia a modernizácia zvonov
- Dobudovaná kanalizácia až po lyžiarske stredisko Opalisko
- Nová kotolňa v Základnej škole Milana Rúfusa
- Zazelenanie cintorína a DSS, úprava verejnej zelene
- Nové sociálne zariadenia v kultúrnom dome
- Šatňa a sociálne zariadenie pre zamestnancov obce
- Nové dopravné značenie
- Budujeme náučnú včelnicu
- Kúpili sme nový traktor a inú mechanizáciu.

Celkovo sme preinvestovali za štyri roky, či už na väčších, ale aj drobnejších akciách viac ako 500 000 Eur.

Pripravili sme a uskutočnili v spolupráci so všetkými poslancami a zložkami v obci veľké množstvo kultúrno-spoločenských a športových aktivít. Podarilo sa oživiť ochotnícke divadlo v obci.

Narodil som sa tu a celý svoj život som zasvätil a prežil v našej obci. Som rodinne založený človek a preto chcem, aby naša obec žila ako jedna veľká rodina, aby sa občania cítili príjemne a bezpečne. 32 rokov som pracoval v Cestných stavbách, v rôznych funkciách. Od roku 1992 som bol neustále poslancom, zástupcom starostu a posledné štyri roky starostom v

našej obci. V samospráve som získal veľa skúseností a mám dobré kontakty, ktoré chcem uplatniť pri riadení našej obce.

V novom volebnom období 2018 – 2022 sa chcem hlavne zamerať:

- Vypracovať generel zelene v obci a podľa neho vykonať revitalizáciu
- Zrekonštruovať rodičovský Dom Milana Rúfusa
- Vybudovať na obecnom pozemku detské ihrisko
- V ZŠ MR upraviť školský dvor a vymeniť krytinu strechy na budove školy
- Zrekonštruovať kultúrny dom – v týchto dňoch sme získali nenávratný finančný príspevok
- V spolupráci s COOP Jednota vybudovať námestíčko pred budovou Jednoty COOP
- Zaviesť kamerový systém v obci
- Pokračovať v rekonštrukcii mostov
- Pokračovať v rekonštrukcii požiarnej zbrojnice
- Vysporiadať pozemky pod verejno-prospešnými stavbami
- Zlepšiť odpadové hospodárstvo v obci
- Riešiť s majiteľom nevyhovujúci stav hotela Tatrín a Jaslovských Bohuníc
- Doplniť techniku na údržbu miestnych komunikácií a verejných priestranstiev
- Chcem aj naďalej spolupracovať s cirkvami pôsobiacimi na území našej obce
- Zachovať a rozvíjať MŠ a ZŠ
- Podporovať rozvoj kultúry – folklórnu skupinu, Dom Milana Rúfusa, obecnú knižnicu, ochotnícke divadlo, spevokoly
- Podporovať šport na každej úrovni a vo všetkých druhoch
- Zapájať mladú generáciu do diania v obci
- Podporovať JDS, DHZ a ZOSZPB, pozornosť venovať DSS a ZpS
- Pomáhať starším a sociálne odkázaným rodinám
- Rozvíjať zahraničné kontakty v oblasti poznávania, výmeny skúseností, kultúry a športu
- Podporovať všetky podnikateľské aktivity. Napomáhať rozvoju turizmu
- Verejnost informovať o dianí v obci, dokumentovať spoločenský život

Svoj volebný program predkladám s tým, že očakávam pripomienky, návrhy a podnety od občanov. Každú dobrú radu prijíмам.

Ing. Pavel Beťko

Umiestnili smerové kolíky a snehové koly

Zimná údržba je dôležitá povinnosť správcu cesty. Správa ciest ŽSK závod Liptov koncom novembra 2018 pristúpila k umiestneniu smerových kolíkov s odrazkami viditeľnými v smere jazdy (vpravo červené, vľavo biele) a snehových kolov aj na ceste 3. triedy Okoličné – Závažná Poruba, miestna časť Luhy. Cieľom tohto opatrenia je bezpečnosť cestnej premávky. Drevené koly (viežky) budú orientovať vozidlá zimnej údržby, keď napadá viac snehu.

Služba ľuďom, rešpekt k hore

Obrazom príkladnej spolupráce vedenia obce a Urbáru sa stala ponuka čečinky určenej na dekoráciu hrobov. Vo štvrtok 18. októbra 2018 popoludní priviezol obecný traktor viac ako 200 viazaničiek jedličky, ktorú si viazaničku odniesol v rukách, niekto na vozíku, či na inom dopravnom prostriedku. Uskutočnila sa žiadaná služba ľuďom a súčasne sa prejavil rešpekt k živej hore. Predstavitelia Urbáru však poznamenali, že jedľa sa stáva vzácnosťou a na budúci rok už možno očakávať len smrekový čečinku. Nakoniec aj tá je krásna, pôsobivo zelená a takisto prejaví úctu zosnulým.

Modlitby ticha a večnosti

Pri sviatku Všetkých svätých a Pamiatke zosnulých sa 1. novembra 2018 konala spoločná pobožnosť evanjelikov a katolíkov pri kríži na miestnom cintoríne v Brestovej. Prítomní si pripomenuli tých, ktorí nás milovali a predišli do večnosti. Zvestou slova Božieho poslúžil evanjelický farár Vladimír Pavlík: „...stretli sme sa v záhrade pokoja, v záhrade smútku a bolesti, stretli sme sa vo viere a v nádeji na vzkriesenie...“ Veriaci sa modlili za zosnulých príbuzných, za zosnulých priateľov a dobrodincov a všetkých odpočívajúcich na porubskom cintoríne. Prítomný bol aj starosta Pavel Beťko s manželkou a celou rodinou. Pobožnosť skončili Modlitbou Pána. Naplnení Božou milosťou prijali požehnanie a rozišli sa k hrobom svojich blízkych.

text i foto: Dušan Migala

Dožinky v skanzene

Národopisné múzeum v Liptovskom Hrádku, Liptovská poľnohospodárska a potravinárska komora usporiadali v nedeľu 7. októbra 2018 v Múzeu liptovskej dediny v Pribyline dožinkovú slávnosť ako Poďakovanie za úrodu zeme. LPPK vyhodnotila najlepšieho pestovateľa obilnín, zemiakov a repky. Najlepšieho chovateľa dojníc, oviec a vyhlásila najlepšie chliebik a cukrárenský výrobok. Po slávnostnom sprievode uviedla Folklórna skupina Poludnica dva programové bloky: Dožinky a Privítanku murárov. Potom nasledovali služby Božie ECAV ako vzdanie chvály a vďaka za úrodu našich polí a záhrad.

text: -dm- foto: Jaro Cút

DOMOVINE

Tam, kde sa Tatry neba dotýkajú,
z prs zeme vyteká Váh, Hron,
tam kde zem sa s nebom objímajú,
tam rodný kraj mám, rodný dom.

Stráži ho Kriváň s Poľanou a Sitnom,
tam vždy mi vonia žita lán.
Tam lipa kvitne pred kostolom,
v ňom studničku pre dušu mám.

Tam v piesni cítim srdce nášho rodu,
vždy čujem tklivý mamin hlas.
Čujem spev predkov zo záhrobia,
spod zeme znie mi, volá nás.

Tam hory chránia deti svoje.
včas – nečas ako mať ich vítajú.
Keď padne noc aj hviezdne roje
modlitbu vďaky spievajú.

Daniel Šovc

Pamätná plaketa pre Ďumbier

Detský folklórny súbor Ďumbier z Liptovského Mikuláša oslávil v sobotu 1. decembra 2018 50. výročie vzniku. Na slávnostnom galaprograme v Dome kultúry v tomto meste bol prítomný aj zástupca starostu Dušan Migala.

K prítomným sa prihovril:

„Predstupujem pred vás v zastúpení Závažnej Poruby, kde sa narodila, vyrastala mama tohto súboru pani, alebo ako ste ju vy deti dôverne volali, teta Ľudka Štrkolcová. A hoci dlhé roky bývala v Liptovskom Mikuláši, zo Závažnej Poruby nikdy neodišla. Tu bola doma, tu sa cítila najlepšie. Keďže žila s nami, dobre poznala a ovládala porubské folklórne tradície. Je preto celkom prirodzené, že repertoár Ďumbiera tvorili a tvoria aj porubské piesne, tance a niektoré zvyky. Pri príležitosti vzácného jubilea nášho jubilanta sme sa rozhodli oceniť práve to, že tento detský folklórny súbor svojím pôsobením oživuje a uchováva bohatstvo ducha našich predkov a pri svojich vystúpeniach uvádza: je to žartovná pieseň zo Závažnej Poruby, takto tancovali porubskí murári, takto žili a tešili sa z daru života. Závažná Poruba sa rozhodla jubilantovi udeliť k 50. výročiu Pamätnú plaketu obsahujúcu symboly obce: Poludnicu a murárske náradie. Nuž povedané s básnikom: vďačne prijmite podané a nech sa vám darí...“

Tolko z prihovoru.

foto: Janka Halajová, DFS Ďumbier

Švábkafest na nižnom konci mal už svoj 3. ročník

V sobotu 20. októbra si susedia na nižnom konci našej obce usporiadali už 3. ročník švábkafestu. V priateľskej atmosfére sa modlitbou poďakovali za veľmi dobrú úrodu, ktorú priniesol tento rok.

Stoly sa zaplnili jedlami zo švábky podľa receptov starých mám, ale aj podľa svojich nových receptúr. Gazdinky navarili a napiekli štuchanú švábku, koch, obľúbené liptovské halušky s bryndzou, zemiakové pagáče, zemiakový šalát z červenej švábky, zemiakový chlieb, plnené zapekané zemiaky s bryndzou, gazdovskú omeletu, pečené červené zemiaky, zemiakové pečivo, zemiakové špirály, zemiakové pirohy so syrom, plnené zemiaky so syrom, šľahačkou a petržlenovou vňatkou, chatárovo tajomstvo – tatranský zemiak, zemiakové puserlíky s parmezánom, zemiakové pletienky – barches.

Ako aperitív sa podávala domáca griotka z domácich višní a domáce ríbezľové víno z bielych a červených ríbezlí. Prílohu tvorila sušená cvikla. Na stole nechýbali jablkové koláče, pretože tento rok bol pre tento druh ovocia výnimočný. Podával sa výborný bylinkový čaj z bylín nášho chotára. Víno poskytli priatelia z dolnej zeme. V príjemnej atmosfére sa utužili veľmi dobré susedské vzťahy a posedenie trvalo do neskorých večerných hodín. Hostiteľmi aj tento rok boli Janka a Ivan Oškovič, ktorí vytvorili neopakovateľnú atmosféru. Rozchádzali sme sa s priáním pevného zdravia, aby sme sa mohli takto stretnúť opäť o rok.

Foto a text: V. Mlynček ml.

Pýtate sa prečo 3GD?

V našom názve je ukryté niečo jedinečné, čo nás vystihuje – sme ochotnícke divadlo, ktoré zachytáva 3 generácie ochotníckych divadelníkov. Tri - 3; Generácie - G; Divadelníkov - D

Ale poďme po poriadku... Naše divadlo vzniklo 20.01.2017, kedy sa uskutočnil prvý divadelný nábor. V priebehu prvých stretnutí vznikol nápad o naštvovanie pôvodnej ruskej rozprávky Mrázik, ktorej autorom je Nikolaj Erdman a vytýčil sa dátum 26.12.2017.

A tak sme po 20-tich rokoch znovu oživilí ochotnícke divadlo a veľmi sa z toho všetci tešíme. A čo nového? 26. 12. 2018 uvidíme Perinbabu.

Lucia Bačíková, réžisérka

Opadu sa nazbieralo neúrekom

Zákon ukladá miestnej samospráve dva razy v roku zabezpečiť zber elektronického šrotu, nebezpečného odpadu, textilu a starého železa. V čase víkendu v 42. týždni 2018 boli pristavené na nádvori obce veľkokapacitné kontajnery s označením komodity. Naši občania prijali túto výzvu. Odpad prinášali na zberné miesto pred obecný úrad a dôsledne separovali. Nepotrebné už nezavadzia a obec je čistejšia. Cieľ sa splnil. Všetci, čo tak spravili si zaslúžia slová uznania. Uvažuje sa, že podobným spôsobom sa uskutoční aj zber nepotrebného, starého nábytku.

Spod Bielej skaly

Programový blok poskladaný zo zlomkov osudov, piesní, tancov a zvykov goralov z obcí Huty, Malé a Veľké Borové pod názvom Spod Bielej skaly v choreografii Márie Palásthyovej uviedol v Závažnej Porube v sobotu 24. novembra 2018 Folklórny súbor Váh z Liptovského Mikuláša. Scénický obrázok mal tieto časti: Vyvádzanie – vykrúcanie nevesty a ženicha po čepčení, Hrdý tanec – prvý tanec mladého páru po začepčení, Zvrtačka – vytancovanie nevesty a ženicha svadobčanmi a Borovianske polky – Pod noge, Starodovne. Poďakovanie zato, že tento program mohol vzniknúť, patrí rodine nebohého Jána Klimu, jeho manželke, dcére Vierke a rodákovi z Malého Borového. Vnímavé obecenstvo vystúpenie oslovilo, potešilo a dodalo nových síl. Svoju vďačnosť a uznanie vyjadrilo dlhotrvajúcim potleskom posťojačky.

-dm-

„POLO- OROBSÓN“

V povojnovom období veľa rozhlasových prijímačov v dedine nebolo. Raz nám kamarát Paľo, ktorého rodina rádio mala, povedal, aby sme na druhý deň prišli ku nim, že budeme počúvať ako bude spievať „polo- orobsón“. Potom by sme mohli súťažiť v hode kladivom.

V dohodnutom čase sme sa k Paľovi dostavili asi traja- štyria, aj s hámrikami (kladivami) aké naši otcovia používali na kovanie kopy.

Nádherný hlboký hlas speváka nás očaril. Jeden z nás to komentoval slovami: „hm... polo-orobsón, pekné, ale bolo by to ešte krajšie, keby spieval celý“.

Fascinoval nás nielen spev, ale aj postreh kamaráta. Potom nasledovala súťaž v hode kladivami. Každý použil svoj prinesený hámrik a súťažili sme, kto ho dohodí najďalej. Tento šport sme poznali len z počutia. Po čase sme vo filmovom týždenníku uvideli súťaž v hode kladivom. To nebol žiaden hámrik, ale železná guľa na drôte. Naše ego značne utrpeľo a viac sme sa tomuto športu nevenovali.

Spomínaný tréning sa uskutočnil na našej lúke „za Hrubkovci“. Zúčastnili sa na ňom aj traja od nás hodne mladší Paľovi bratrance. S Ľubkom a Vladkom to ešte šlo. Miroko mal sotva štyri roky a prekážal nám. Neviazane pobehoval po lúke. Nemohli sme naplno rozvinúť naše talenty, lebo sme sa obávali, aby ho niektorý vyhodnený hámrik netrafil.

Večer som uvedené zážitky rozprával otcovi. „Polo- orobsón“ mu nič nehovoril. Keď som sa mu snažil napodobniť melódiu piesne, zamiešal sa medzi nás o päť rokov starší brat, ktorý uviedol veci na pravú mieru. „Žiaden polo- orobsón, ale známy a svetom uznávaný černošský spevák Paul Robeson“

Ešte aj dnes, keď ho počujem spievať zo záznamu, behajú mi zimomriavky po tele.

Spomínaný štvorročný chlapec, ktorý sa medzi nami popletal, je dnes riadny, urastený chlap a venuje sa chirurgii.

Jano Čunga

• Pozdrav zo Závažnej Poruby z roku 1955 (kronika obce)

Na znak úcty a vďaky odhalili dôstojný pomník

• Minister obrany SR, Peter Gajdoš

Pamiatku profesionálnych vojakov, ktorí zahynuli pri plnení služobných povinností v zahraničných misiách a operáciách ďaleko od rodného Slovenska, pripomína od štvrtka (22. novembra 2018) pomník v areáli Pamätníka a vojnového cintorína na vrchu Háj-Nicov v Liptovskom Mikuláši. Ústredným motívom pomníka je pamätná tabuľa, kde sú mená 58 vojakov, ktorí sa z misii domov nevrátili. Do steny memorálnej kaplnky je vytesané aj meno: **Ing. kpt. Michal Agnet zo Závažnej Poruby**. Zahynul v roku 2006 pri havárii vojenského lietadla vracajúceho sa z Kosova. Na odhalení pamätníka sa zúčastnili najvyšší predstavitelia Ozbrojených síl SR, vojenské misie zo susedných štátov, primátori miest a starostovia obcí Liptova. Najpočetnejšiu skupinu účastníkov tvorili rodiny padlých vojakov. Zo Závažnej Poruby boli prítomní pozostalí rodičia Pavel a Elena Agnetovci, sestra Zuzana Macková a najbližšia rodina Ing. kpt. Michala Agneta. „Odhalením pamätníka sme splnili svoj sľub. Nikdy nezapudneme na tých, ktorí bojovali za slobodu, mier a demokraciu ďaleko od svojich krajín,“ uviedol minister obrany Peter Gajdoš. Náčelník generálneho štábu Ozbrojených síl SR Daniel Zmeko pripomenul: „Extrémne náročné a nebezpečné povolanie profesionálneho vojaka prináša aj tragické udalosti. Na svojich novodobých hrdinov nezapúdame.“

• Pozostalí po padlých v zahraničných misiách

Primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč v príhovore ocenil rozhodnutie rezortu obrany umiestniť pomník práve v Liptovskom Mikuláši. „Je to potvrdenie bohatej vojenskej histórie a dlhodobých vojenských tradícií nášho mesta,“ uviedol. Na záver slávnosti zapálili účastníci sviečky a poklonili sa pamiatke novodobých vojnových veteránov. Za slzu v oku sa nikto nehanbil.

Dušan Migala

Sto rokov

Každá dejinná udalosť má svoju príčinu, trvanie a dôsledok. Príčina Veľkej vojny zostáva veľmi čitateľná: zarobiť. Išlo o kolónie, zdroje surovín, odbytové a trhy. Priniesla smrť miliónom vojakov a hrozné utrpenie civilnému obyvateľstvu. Dôsledkom sa stalo mocenské rozdelenie sveta. Zmluva medzi víťazmi a porazenými ohlásila mier, no súčasne signalizovala novú vojnu. Koniec I. svetovej vojny v roku 1918 a jej sté výročie v tomto roku nie je len dôležitý medzník v histórii svetových dejín. Predstavuje príčinnú súvislosť pripomenúť nielen to, čo priniesla svet, ale aj to, čím poznamenala našu obec.

Po vyhlásení všeobecnej mobilizácie všetci chlapi do 37 rokov zo Závažnej Poruby narukovali k 67. honvédskeho pluku do Prešova. Po krátkom výcviku ich vlaky odviezli na východný front bojovať proti Rusom. Za nedlhú dobu tu padlo 250 000 vojakov armády Rakúsko-Uhorska. V tomto čísle je započítané aj 42 Porubänov. V monografii História a súčasnosť Závažnej Poruby je uvedený zoznam padlých, miesto smrti a kto zostal po živiteľoch rodín: žena a tri deti, žena a šesť detí, mama, otec... Okrem smutných správ z frontu obec sužovala aj infekčná „španielka“. Za jeden deň sa kopali aj tri hroby. Zlo sa rútilo samospádom. V čase vojny na nižšom konci vyhoreli štyri domy. K týmto hrôzám sa v roku 1917 pridalo mimoriadne sucho. Hrozil hladomor. Ľudia si pomáhali ako vedeli, aby prežili. Na Orave vymieňali plátňo za zemiaky. O tom, čo skúsili, aké poníženia a utrpenia prežili, písať netreba. A tak sa natíska otázka. Treba toto všetko pripomínať, či radšej zabudnúť? Netreba veľa, stačí povedať, že najvyššiu hodnotu predstavuje ľudský život. A citovať slová básnika: „Oj, ľudia, ľúti ľudia, vy draví šakali! Brať život? Skiaď to právo! Či ste ho vy dali?“

Martin Jambrich Valent
(*28. 5. 1885 - †5. 4. 1915)
vojak 67. pešieho pluku v
Prešove. Padol na ruskom
bojišti pri dedine Telepotc
ako tridsaťročný.

Dušan Migala,
šéfredaktor

Padlí v 1. svetovej vojne

	Meno a priezvisko	Dátum smrti	číslo pluku	Miesto smrti
1	Pavel Agnet	19.9.1920	67. peší pluk	Taliansko-Montegrappo nezvestný
2	Adam Bartko	10.3.1915	9. honvédskeho pluk	Karpaty-vrch Žobrák
3	Ján Bartko	11.4.1916	32. strelecký prápor	Halič-Sokolovo
4	Matej Bätik	30.9.1914	67. peší pluk	Rusko-Ráva nezvestný
5	Ján Betko	10.10.1916	67. peší pluk	Halič-Przemysl
6	Michal Betko Hutman	5.8.1918	67. peší pluk	Rusko-nezvestný
7	Ján Broska Vodilkin	22.11.1914	9. honvédskeho pluk	Polsko-Krakov
8	Michal Broska Šnajder	13.12.1914	32. strelecký prápor	Maďarsko-Debrecín, nemocnica
9	Michal Hladký	11.10.1915	9. honvédskeho pluk	Halič-nezvestný
10	Pavel Hladký	1.7.1915	9. honvédskeho pluk	Rusko-nezvestný
11	Ján Hrnčiarik	máj 1917	67. peší pluk	Taliansko-Piava nezvestný
12	Ján Ilanovský - Suchý	26.10.1915	67. peší pluk	Halič-Bobrovce
13	Michal Ilanovský z Košútova	12.5.1915	9. honvédskeho pluk	Rusko-Krasnik
14	Martin Jambrich Valent	5.4.1915	67. peší pluk	Rusko - Telepotc
15	Ján Jurečka - Tato	17.10.1915	67. peší pluk	Halič - Ľvov
16	Ján Jurečka	23.8.1917	67. peší pluk	Halič-Jaroslav nezvestný
17	Michal Kalmár	31.12.1918	67. peší pluk	Rusko - nezvestný
18	Michal Král	4.1.1915	67. peší pluk	Praha - nemocnica
19	Michal Kubín	18.9.1918	pevnostný zásobovací	Závažná Poruba
20	Pavel Kulhavý	20.1.1916	67. peší pluk	Rusko-Trojskij (zajatecký tábor)
21	Ján Lešťan - Cuprík	1.9.1916	67. peší pluk	Rusko-nezvestný
22	Ján Mikuláš-Piko	16.7.1918	67. peší pluk	Prešov-nemocnica
23	Michal Miša	9.5.1915	9. honvédskeho pluk	Halič-Jasko
24	Matej Niňaj z Ulice	4.9.1915	9. honvédskeho pluk	Rusko-Bukovina
25	Ján Niňaj z Ulice	1916	9. honvédskeho pluk	Halič-Przemysl nezvestný
26	Martin Piatka	31.12.1920	9. honvédskeho pluk	Rusko - nezvestný
27	Michal Piatka - Optiš	25.10.1914	67. peší pluk	Halič-Jaroslav
28	Martin Piatka Košút	1917	67. peší pluk	Taliansko-Piava
29	Alexander Puška	30.9.1916	67. peší pluk	Rusko - nezvestný
30	Ján Revaj	24.6.1916	4. strelecký prápor	Halič - Melopeczy
31	Michal Revaj	19.6.1918	9. honvédskeho pluk	Taliansko - Monteco
32	Michal Rúfus	8.4.1915	9. honvédskeho pluk	Halič - Biezna
33	Michal Šaraffin Paukovie		67. peší pluk	Závažná Poruba (na následky zranenia)
34	Matej Ševčík	10.5.1915	67. peší pluk	Rusko
35	Michal Ševčík	30.9.1916	68. peší pluk	Tirolsko-Rodna
36	Ján Šiarnik - Kubánik	8.9.1914	9. honvédskeho pluk	Rusko-Rava
37	Pavol Šiarnik	28.5.1915	9. honvédskeho pluk	Taliansko - Monte Grappa
38	Daniel Šúlek	19.6.1916	67. peší pluk	Rusko - Kolonicze
39	Matej Valent-Hanin	3.12.1920	67. peší pluk	Taliansko
40	Ján Vojtko	1914	67. peší pluk	Rusko - nezvestný
41	Michal Vongrej	1.5.1915	67. peší pluk	Rusko-Penza-Čemba (zajatecký tábor)
42	Michal Vretenár Kaco	1914	67. peší pluk	Rusko - nezvestný

Michal Niňaj z ulice
(*22.5.1893 - †13.10.1953),
bojoval v 1. svetovej vojne, zajatý
na ruskom fronte, domov sa
vrátil r. 1919. Jeho pamiatku
pripomína báseň dcéry Emy.

Náš otec murár

*Náš otec dobrý murár bol,
pomocou jeho rúk vyrástol ne jeden dom.
Ich stopy sú v mestách, v osade,
dokonca vysoko – až na Štrbskom Plese,
Ružomberok, Turany, Sučany, Poprad...
dlhý, predĺhý, by to bol rad.*

*Zajatie, prvá vojna svetová – Ukrajina,
jeho zdravie zákerne podlomila.
Dvoch bratov stratil, vrátil sa domov.
Zostali sami so sestrou Máriou.
Starý otec medzitým stratil tiež ženu,*

*mladý vdovec oženil sa znovu.
Už viacej detí behalo okolo stola,
druhá bola veselá mladá vdova.
Dve deti priviedla do domu so sebou,
tiež sa jej dotkla vojna veľkou stratou.
Život plynul ďalej nebadane,
vyberal si postupne veľké dane.
Náš ocko oženil sa s útlou ženou,
milou, pracovitou, hodnou Zuzanou.
Z tohto zväzku vzišlo päť detí.
Čas letel ako neúnavný vták letí.*

*Otca a mamy už dávno niet,
ni starších súrodencov.
Zostali sme sami so sestrou Milkou.
Niet už ani voňavej starej lipy.
Padla za obeť novote – elektriky.
Horké slzy padajú po mojom líci.
Už iní bývajú na Kostolnej ulici.*

Ema Lesáková, r. Niňajová z ulice

Ako som sa stal sochárom

Miroslav Devečka: „Drevená socha potrebuje priamy ťah, jednoduchú líniu“.

Rezbárstvo je umelecko - remeselná činnosť, pri ktorej je zo základného materiálu - dreva odobieraný materiál s cieľom plasticky zobraziť zámer (reliéf, socha, ornament...) Ako názov napovedá, charakteristickým pracovným úkonom je rez, ktorý je vykonávaný rezbárskym nožom, alebo rezbárskym dlátom. V súvislosti s rezbárstvom sa však akceptujú aj iné formy obrábania ako napríklad pílenie, brúsenie, puncovanie... Pred Obecným úradom v Závažnej Porube sa v auguste 2018 objavila socha murára, čo nás viedlo k tomuto rozhovoru. Zistili sme, že tejto činnosti sa dlhšiu dobu venuje MIROSLAV DEVEČKA.

Poznáme vás ako zručného „ruličkára“, ktorý z kúskov papiera dokáže vytvoriť rôzne dekoratívne predmety. Čo vás priviedlo k myšlienke rezbárstva?

Vzťah k drevu som asi zdedil po svojom otcovi, ktorý bol vyučený stolár. Drevom u nás voňalo všetko. Pracovať s ním som však začal dosť neskoro, po sedemdesiatke. Po pletení z papiera - „ruličkovaní“ a pletení z pedigu - prírodného ratanového materiálu.

Určite ide o náročnú tvorivú činnosť. Kde nachádzate inšpiráciu?

Inšpirácia je všade okolo nás. V prírode, v živote ľudí na dedine, v rozprávkach. Treba mať otvorené oči, potrebné nástroje, zručnosť a chuť tvoriť. Všetko ostatné príde pri samotnej práci.

Rukami majstra drevo dostáva nový tvar i tvár. Môžete prezradiť, ako postupovať pri práci?

Prvý je námet a zadováženie vhodného dreva. Nasleduje náčrt na drevo a potom už prvý rez dláta alebo píly. Každým rezom sa skutočne mení jeho tvar. Grif je jednoduchý: začať pracovať na vyčnievajúcich častiach postavy. Ak začnete zle, ťažko sa chyba napráva.

Potrebuje aj stolársku dielňu a špeciálne pracovné nástroje?

Na malé nástenné reliéfy dielňu nepotre-

bujem. Dokážem ich urobiť „na kolene“ v kuchyni. Dielňa pri kresaní sochy je pod holým nebom, v Porube za humnom. Práca s pilou je prašná, v interiéri by to bolo obtiažné. A aké nástroje používam? Na hrubé opracovanie pílu a sekerku, na jemnejšie kontúry brúsky a rezbárske dlátka rôznych veľkostí a tvarov.

Čo všetko ste už dokázali vykresiť z dreva?

Ako prvé som vyrezával nástenné reliéfy. Poslúžili ako darčeky pri rôznych príležitostiach. Stále som túžil vytvoriť niečo väčšie. Kedysi dávno sme mali v detskej izbe namaľované rozprávkové postavičky valachov Matka a Kubka. A čo tak, urobiť ich z dreva? A námet bol na svete. V krátkom čase do partie pribudol pes Dunčo a medveď. Zvieraciú rišu doplnil jastrab, sova, druhý pes. Môj vzťah k folklóru som vykresal do postavy harmonikára. Starosta Pavel Beťko mi navrhol, aby som skúsil urobiť drevenú sochu murára – symbol murárskej obce. Skúsil som. Socha má dôstojné miesto pred Obecným úradom v Závažnej Porube.

Každá socha má svoj životopis a príbeh. Ktorá sa najviac vydarila?

Na všetko prvé sa v živote nezabúda. Matko a Kubko mi urobili najväčšiu radosť znásobenú radosťou detí, ktoré ich chodili pozeráť a fotografovať sa s nimi. Dlhý som sa hral aj so sochou murára. Tá každým dňom menila svoj „parsún“. Susedia v ňom spoznávali viacerých vychýrených murárov z dediny. Každý v ňom videl toho svojho. Pre našu rodinu je socha murára spomienkou na otca Petra Staroňa, majstra svojho remesla. Remesla, symbolizujúceho tradíciu našich otcov a starých otcov, ktoré v Závažnej Porube skoro úplne zaniklo.

A ktorá sa najviac vydarila? Ja som len samouk, stále sa učím. Ani jedna moja socha nie je dokonalá. Možno práve v svojej nedokonalosti je zaujímavá.

• Sochár formuje sochu

Ktoré druhy dreva sú najvhodnejšie na vyrezávanie?

S každým druhom dreva sa dá pracovať. Či je to topoľ, hruška, jablňoň, čerešňa, smrek. Najvhodnejšia je však lipa. Lipa je drevo rezbárov. Je mäkké, pevné, nepraská. Veľmi dobre sa s ním pracuje. Pár lipových dosák mi ešte zostalo po otcovi. Do nich som vyrezával moje prvé reliéfy.

• Drevená socha murára pred Obecným úradom v Závažnej Porube

Ako podľa vás Porubania vnímajú vaše drevené sochy?

Väčšinou ich moje sochy potešia, pochvália ma. Niektorí majú už moje drevené výtvyry vo svojich záhradách alebo dvoroch domov.

Plány, alebo projekt do budúcnosti?

Plány do budúcnosti? Nič si neplánujem. Inšpirácia obyčajne príde, keď ju nehľadáte.

Pán Devečka, ďakujeme za rozhovor.

Dušan Migala

• Matko, Dunčo, Kubko a medveď

Prebehlo storočie

Nie tak dávno – 11. nov. 2018 – sme si pripomenuli na službách Božích 100. výročie ukončenia 1. svetovej vojny. Chcel som nejakým spôsobom priblížiť toto smutné obdobie a tak som sa prehrabával v archívoch. Objavil som v nich túto kázeň, ktorú som prečítal na službách Božích a pre jej historický význam, ju chcem priniesť aj vám čitateľom Porubských novín. Bola povedaná neznámym kazateľom asi tri mesiace po začatí Veľkej vojny, ako ju vtedy ľudia nazvali. Vladimír Pavlík, ev. farár

Modlite sa, modlite!

Tak volali odchádzajúci do vojny svojim známym a títo zasa tým, ktorí ich opúšťali. A skutočne, všade badať, že ľudia uznávajú, že je treba sa modliť. „Ak Boh nepomôže, iný nám nepomôže“ – počujeme často od ľudí, ktorí predtým tak nehovorovali. Modlia sa evanjelici v kostoloch, katolíci na kalváriách a pri križoch, aj Židia sa schádzajú pred synagógami, vyckávajúc jeden druhého, až ich bude 10 mužov pohromaďe, aby sa mohli tiež spolu pomodliť, lebo inak by to neplatilo. A zo srdca Francúzska, z neveriaceho Paríža prichádza prekvapujúca správa, že 40.000 ľudí navštevuje veľký kostol Notre Dame, aby sa tiež modlili – zvlášť k panne Orleánskej – za zdar vojny a šťastie zbrani. Schádza sa svet i ľud Boží; každý sa modlí svojim spôsobom. A modlia sa iste nie len u nás a v Nemecku, ale v Rusku, Anglicku a Turecku. A nepochybne modlia sa za víťazstvo na oboch stranách, sebe nepriateľských. Tak čo má teraz Boh urobiť? Koho má vypočuť? Málo kto z tých modliacich na to myslí. Ak sa aj ty, milý čitateľ, modlíš v tento vážny čas, pýtaš sa aj na vôľu Božiu, aby si sa podľa nej mohol modliť? Lebo ak sa nepýtaš na Božiu vôľu, nemôžeš predsa očakávať vypočutie. Lebo keby Boh mal vypočuť modlitby všetkých ľudí, to by bolo jednoducho nemožné, alebo by z toho povstal taký hrozný zmätok vo svete, že by z toho vypočutia povstalo viac zlého než dobrého. Nesmieme zabudnúť, že veľká vojna nie je tu na to, aby sa jeden povýšil nad druhého, ale na to, aby sa obaja pokorili, tak víťaz, tak aj porazený, pod mocnú ruku Božiu, ktorá víťazstvo dá tej strane, ktorej ono prospeje, a porážku tej, ktorej zase táto posluži k dobrému

My musíme priznať, že nás to naplňuje pri najmenšom obavou do budúcnosti, keď veľké denníky našej monarchie, ktoré zastupujú verejnú mienku, pyšne si vedú a seba vedome si prorokujú isté víťazstvo, bez toho, že by Boha pri tom aj len spomenuli. A keď Ho spomenú, spomenú Ho len tak, ako svojho služobníka, ktorý MUSÍ dať im víťazstvo, spomenú Ho ako Boha, ktorý má na starosti len jeden národ a je priateľom a Bohom len toho jedného. To je priamo rúhanie sa tomu svätému Bohu, ktorý zvrchovane, neobmedzene vládne. Boh má na zreteli dobro všetkých národov, na ktorých dopustil teraz vojnu ako zaslúžený trest za ich hriechy, aby prišli k pokániu a tak k spásu. A kto ani teraz neuzná svoj hriech, ale považuje sa za povolaného potrestať iných, pomstiť sa a pošliapať druhého, ten nepozná Boha a Jeho myšlienky a protiví sa Jeho vedeniu. My ako kresťania vidíme aj v tých, ktorí sú teraz na-

šimi politickými nepriateľmi, tiež svojich blížnych, práve ako aj v iných, bez rozdielu na to, či sú nám inak sympatictí alebo nie.

Lebo veď skoro všetci tí, ktorí sa tam, na tom miliónovom bojišti bijú, nikdy sa nevideli, ani jeden druhému nič zlého ani dobrého neurobili. Zodpovednosť vojny leží na tých, ktorí ju vyvolali a osnovali, a tí vydajú raz počet i z toho veľkého krviprelievania celých národov pred Tým, ktorý bude súdiť súdiť živých i mŕtvych. A Boh, ktorý je láska, chce použiť aj toto zlo, čo spôsobili ľudia k tomu, aby s toho vyšiel ľudskému pokoleniu úžitok, a keď bezbožníkov potrestá, potrestá ich preto, aby sa ako oni sami, tak aj iní zhrozili a zanechajúc hriech, k Nemu obrátili.

+

Tak by sme boli v krátkosti naznačili, čo je vôľa Božia aj teraz pri tejto krvavej vojne, a tak chceme povedať tým, ktorí sa chcú modliť za priaznivý výsledok vojny za čo majú hlavne prosieť. – Modlime sa za to, aby sa Božie kráľovstvo priblížilo aj skrze túto hroznú vojnu, aby sa dvere evanjelia otvorili tam, kde dosiaľ neboli otvorené (Srbsko, Čierna hora) kde ľud Boží bol prenasledovaný (Rusko), kde kládli sa evanjeliu rôzne prekážky (Turecko, Rakusko-Uhorsko). Aby Boh dal ducha ozajstného pokánia národom, ktoré sú stihnuté týmto trestom, aby každý národ poznal svoje hriechy, aby boli pokorení a ponížení všetci, ktorí boli priamym či nepriamym spôsobom na príčine tomu, že sa také hrozné vraždenie ľudí začalo, aby Boh zmaril ďalšie úmysly tých, ktorí stvú k novým bojom a vojnám, aby tým úbohým, ktorí sa na bojisku nachádzajú v rôznych nedostatkoch, telesnom i duševnom trápení, bolestiach, strachoch a hrôzach a nebezpečenstve života pomohol Boh a ich s toho vyslobodil, aby všetkým biednym, opusteným, uprchlíkom, nemocným a súženým, hľadajúcim Božie zmlovanie, prispel ku pomoci, aby sa ľud Boží k tejto úlohe, rozširovať evanjelium, dal pripraviť, učinil najprv pokánie a odovzdal sa bezpodmienečne v Božiu službu, aby všetky dielky Božie poznali a uchopili aj teraz každú príležitosť k službe lásky a milosrdenstva a tak aj k svedectvu a záchrane iných. To nech sú naše modlitebné predmety, ku ktorým môžeme pridať všetko to, čo pre našu vlasť, okolie, obec, cirkev, rodiny zvlášť za potrebné a spasiteľné uznáme. Pamätajme teraz často na naše vyššie a nižšie vrchnosti, aby vedeli múdre konať v okolnostiach, ktoré prinášajú so sebou veľkú zodpovednosť. Aby nedráždili pokojných občanov všelijakými nerozumnými zákazmi a stíhaním bez príčiny a tak neprivilovali na vlasť ešte väčšie Božie súdy. Opakujeme to, že sa v terajších časoch veľmi málo ľudí modlí za vrchnosti,

ktoré ľahko strácajú hlavu, lebo sú tiež ľudia ako iní. A nezabudnime prosieť zvlášť za záchranu našich milých bratov vo vojne, aby i tak maličky počet tých, ktorí majú teraz i v budúcnosti veľkú, vážnu úlohu, nebol ešte umenšený. Ďakujeme Pánu Bohu znova a znova za ich doterajšiu záchranu a milostivé zachádzanie s nimi. Viacerí sú doteraz ešte v domovine, schovaní pred hrôzami bojišťa, aj keď vzdialení od svojich, ale predsa ešte v závetrí. Aj to je milosť Božia. Iní zachránení boli v niekoľkokorakom daždi guľ, aká veľká to Jeho ochrana. A konečne prosme aj za znesiteľné počasie pre tých úbohých, ktorí už celé mesiace trávajú pod holým nebom, v daždi a snehu, blate i mraze. Nezabudnime však ani ďakovať za doterajšie vypočutie modlitieb a za všetko to dobré, čo kde sami doteraz užívame, že nemuseli sme utekať pred nepriateľom, že zachovaní sme boli od vojnových hrôz a nákazlivých chorôb. Keď toto a podobné budeme predkladať nášmu Pánovi, ktorý je láska a ktorý miluje každý národ a chce jeho záchranu, môžeme prosieť s vierou že vyslyšani budeme a naše modlitby nebudú daromné. Amen.

Vladimír Pavlík, ev. farár

Spomínali na koniec Veľkej vojny

Aj Závažná Poruba si pripomenula 100 rokov od skončenia Veľkej vojny. V tejto vojne padlo 9 miliónov vojakov a 6 miliónov civilných osôb. V tomto počte je započítané aj 42 Porubänov. V čase vojny zhoreli na nižšom konci štyri domy, nákazlivá „španielka“ zobrala mnohým životy. Zlo sa na obec rútilo samospádom. Hladomor v roku 1917 a zmrazení vojaci vracajúci sa z fronty. V nedeľu 11. novembra 2018 sa o 10.00 hodine zhromaždili občania, položili kyticu kvetov a zapálili sviečky pri pomníku obetiam 1. i 2. svetovej vojny. Modlitbou a vrúcnou prosbou prosili Najvyššieho, aby už nedopustil útrapy, ktoré prináša vojna. Na záver pietnej spomienky spevokol Fidelitas zaspieval nábožnú pieseň. Starosta Pavel Beťko poďakoval za účasť a prítomných pozval na služby Božie. Tu odznela kázeň neznámeho autora, ktorú si veriaci vypočuli v roku 1914. Štyri mesiace po začatí vojny. Jej zmysel je naliehavý aj po storočí. Žiadala trvalý pokoj a mier medzi všetkými národmi a štátmi sveta. O jedenástej hodine a jedenástej minúte, keď pred sto rokmi začalo platiť prímerie, zazvonili zvony sveta a pridali sa aj porubské zvony. Zhromaždenie občanov pri tomto výročí zdôraznilo prepotrebnú naliehavosť: udržať mier a bezpečnosť vo svete.

text: -dm- foto: Eubomír Cút

Deviaty kríž na roli nebies stojí

Rodné hniezdo si pripomenulo nedožitý narodeniny rodáka

Pietnou spomienkou pri hrobe básnika mladosti, slz i našich ľúbostí začali v piatok 7. decembra 2018 Dni Milana Rúfusa k nedožitým 90. narodeninám.

Z porubského cintorína v Brestovej sa účastníci presunuli do domu kultúry. Štebot v rodnom hniezde otvoril video-film Lubomíra Patscha hovoriaci o tom, ako Závažná Poruba uchováva posolstvo svojho veľkého rodáka.

Potom sa Štebot ústami rodákov ozýval sálou kultúrneho domu. Malí aj veľkí recitovali, spievali, hrali, tancovali. Predseda Občianskeho združenia Naveky závažná Pavel Baráni osobnou spomienkou na Milana Rúfusa poukázal na pokoru a skromnosť, ktorá sa niesla jeho celou tvorbou aj životom. V eseji Plachý hosť v podaní Vladimíra Pavlíka, evanjelického kňaza, básnik hovorí, že ak by mohol, pozval by si k vianočnému stolu svoje detstvo.

• Deti z MŠ ako anjeličky

V predvianočnom čase svojou detskou úprimnosťou pozdravili uja básnika najmenší rodáci z materskej škôlky. Tí väčší, ktorí sedia v laviciach školy, do ktorej chodil Milan Rúfus, v dramatizácii rozprávky O Mechúrikovi-Koščúrikovi potvrdili, že ich škola je hodná mena, ktoré nosí vo svojom názve. Milan Rúfus vyrastal z murárskej rodiny. Rodáčka a recitátorka Kvetka Staroňová pozdravila Majstra jeho básňou Murári a FS Poludnica Privítankou murárov. Spev svojej matky vnímal Milan Rúfus už od kolísky. Spevom ho prišli pozdraviť aj speváčky Ženskej speváckej skupiny v Závažnej Porube.

Recitácie Elenky Chovanovej, Katky Migalovej a Nikolky Dvoranovej sú dôkazom toho, že verše Milana Rúfusa

Nábožné slovo a modlitba seniora Liptovsko - oravského seniorátu Mgr. Stanislava Gregu, pieseň K Tebe ó, Bože, môj v podaní Fidelitasu, spoločná Modlitba Pánova, verše Majstra, príhovory, kytice kvetov, plamienky sviec - pozdravy do nebies.

• Katka Migalová a Nikolka Dvoranová

v jeho rodnom hniezde budú znieť stále, z generácie na generáciu.

Zvuk fujary Ivana Brosku a harmonika Tibora Plchu umocnili sviatočnú atmosféru popoludnia.

• Privítanka murárov

Vyvrcholením večera veršov bolo uvedenie básnickej zbierky Kataríny Devečkovej pomenovanej Doma je doma. Knihu uviedla myšlienkami básnika správkynia Domu Milana Rúfusa Soňa Barániová. Starosta Pavel Beško ocenil autorku veľkou kyticou kvetov. Obrazová koláž na zhudobnenú báseň Naveky závažná uzatvorila slávnostný program venovaný nedožitým 90. narodeninám Majstra.

• Starosta Pevl Beško a Katarína Devečková

V sobotu si celé skupiny návštevníkov z Vranova, Bratislavy i Bohuslavíc prezreli expozíciu Domu Milana Rúfusa. V nedeľu na službách Božích odznali Žalmy v teologickej interpretácii Vladimíra Pavlíka, zborového kňaza a v interpretácii Kvetky Staroňovej zazneli Žalmy u Rúfusa. V najbližších dňoch pokračujú sprievodné podujatia: Pozdravy z hniezda a Sobotné večery.

text: -dm- Foto: Katarína Piatková

Vrúbka

Milan Rúfus

*Už vtedy odtrhol jej krídlo blesk.
Vždy ešte bola ako katedrála.
Až i tým hviezdám hore brala lesk,
keď dvíhala sa pod večerné bralá.*

*Jar mávala ju prvú na dlani
a počúvala, ako včelstvom zvoní.
Oddychovali pod ňou furmani,
vypriahnuc z pluhov páry vlhkých koní.*

*Tá vrúbka nestojí už. Prismelo
a primoc sama do oblohy čnela.
Dráždila blesky. Čo ich zletelo
z tej výšky do jej storočného tela!*

*Spálili mi ju, zelený chrám.
A nechali mi iba božiu muku,
to prázdno po nej. Vítava ma tam.
Tak ako do klieští mi stisne ruku*

Vrúbka na Nižedraží. Archívne foto z roku 1969, autor Ing. Vladimír Broska ako 11. ročný. Po zásahu bleskom vrúbka zhorela.

Katarína Devečková
Doma je doma

Katarína Devečková, rod. Staroňová

Narodila sa 19. marca 1952 v Závažnej Porube. Po ukončení základnej deväťročnej školy v rodnej dedine a v Okoličnom pokračovala v štúdiu na Strednej priemyselnej škole chemickej v Banskej Štiavnici.

Po jej absolvovaní pracovala na Cestných stavbách v Liptovskom Mikuláši ako laborantka, neskôr ako samostatný pracovník dopravy. Svoje sny si začala plniť na dôchodku. V roku 2012 ukončila celoživotné vzdelávanie na UTV Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v študijnom odbore psychológia a v roku 2015 absolvovala UTV pri Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši v študijnom odbore environmentálna výchova. Je kronikárkou Občianskeho združenia Naveky závažná, svoje verše uverejňuje v Porubských novinách.

S manželom Miroslavom žije v Liptovskom Mikuláši. Je matkou syna Juraja a dcéry Kataríny a starou mamou troch vnúčat - Jakuba, Emmky a Alicky.

Moje básničky sú ako jablčka

*Príde nečas, padajú. Dozreté aj nedozreté,
kyslejšie aj sladšie. Majú však jedinečnú
vôňu, vôňu domova. Porubou voňajú. Po-
zbierala som ich do tejto knižočky.*

*Za podporu a povzbudenie pri jej vydaní
ďakujem Obecnému úradu v Závažnej
Porube, Dušanovi Migalovi, príbuzným
dušiam z Občianskeho združenia Nave-
ky závažná - Soničke Barániovej, Danke
Kulhavej, Danke Fiačanovej a Vlastičke
Jančiovej.*

S láskou venujem

pamiatke svojich rodičov a starých rodičov, rodine, susedov Zuzke, učiteľom, spolužiakom, priateľom a rodnej Závažnej Porube, v ktorej budem vždy doma

Kat'ka Devečková

Spojil nás básnik

A tak začnime jeho spomienkou na návštevu ľudového rezbára vo Veľkom Borovom. Prvá otázka smerovala k umeleckej dielni. Kde je?

„Načo mne varšať,“ odpovedal rezbár, „robím si svoju robotu a keď mi príde chuť vyrezávať, vyrezávam.“

Asi tak vznikali aj verše Katky Devečkovej. Je dobre, že prekonala svoju príslovočnú nefalšovanú skromnosť a súhlasila s ich vydaním. Sú totiž presne také, aké si ich predstavuje Majster - prešli dlhým mlčaním, vykúpali sa v ňom, a tak žiaria svojou čistou úprimnosťou.

Soňa Barániová

Byť doma

V prednej izbe detstva
počúť ticho rána,
vidieť odchádzať noc
a prichádzať deň.

Zakúriť v kuchyni,
schúliť sa do praskajúceho tepla,
spomienky zapíjať čajom zo zelín.

To nie je sen.
To je prebudenie.
To je byť doma.

**Kniha je prístupná na Obecnom
úrade v Závažnej Porube**

Doma

*Doma je doma,
aj keď prázdnom dýcha.*

Pominuli sa.

*Mama,
nad skromnosť skromná
a duša čistá. Robotný otec.*

Už ich niet.

*A predsa,
dvere otvoriac,
vidím ich,
cítim,
počujem:*

*„Koch máte v rúre,
teplý ešte.
Otec za humnom
mláďzu kosí.“*

Slov naviac netreba.

*Chuť kôrky,
vôňa sena
a mozol' z hrabli na dlani.*

Spomienka.

*Dávnoživá,
dar od otca
a od mamy.*

*Doma je doma.
Len ktosi chýba.
Márne ich hľadám očami.*

Štebot básne

*Deviaty kríž
na roli nebies stojí.
Večítá vôkol neho tíš.*

*Advent,
čakanie.
Len z dialky
štebot básne.
Počujete, Majstre?*

Nezabudli sme.

*Pamäť je mocná,
spája nás
a cesta drží stále.
Z jedného hniezda
vyšli sme.
Spod Poludnice
vylietame.*

A vraciame sa.

*Posledná cesta
vedie domov.
V posvätnom tichu
starých stromov
spočinúť s rodnými
Poludnici v tvár.*

*V šume lípy
štebot básne.*

Počúvajte, Majstre!

Naša košíčkárka nevyrába pre trh, ale pre svoje potešenie a radosť druhých

Viete, že vrbové prútie nahradil pedig?

Želmíra Staroňová

Pedig je prírodný materiál na pletenie dekoratívnych predmetov, košíkov, rôznych ozdôb do domácností, dokonca aj na výrobu hudobných nástrojov. Pedig je známejší pod názvom ratan. Dováža sa z juhovýchodnej Ázie. Je to popínava palmová rastlina, ktorá narastie až do dĺžky 100 metrov. Drevo má svetlú farbu, podobnú lipovému drevu. Vlastnosti podobné ako vrbové prútie. Pleteniu z pedigu sa venuje Želmíra Staroňová zo Závažnej Poruby.

Pedig je tiež drevo

Naše rozprávanie sme začali jednoduchou otázkou: „Pani Želka, ako ste sa dostali k práci s pedigom?“ „Po operácii kĺbu som bola na kúpeľnom liečebnom pobyte na Lúčkach. Aby nám dlho nebolo, tak zariadenie pacientom ponúkalo rôzne voľnočasové aktivity. Prekvapilo ma, keď ma vyhládala jedna animátorka a oslovila, či by som sa nepridala k tým, čo pracujú s pedigom. Ani som najskôr nevedela, čo to je. No keď mi povedala, že ma pozná z výrobného družstva Ďumbier, kde som sa venovala umeleckému spracovaniu kože, bolo rozhodnuté. Ja mám k takejto tvorivej práci blízko. Nuž skúsime,“ povedala som si. Čo povedala, to sa aj naplnilo. Pochopila, že pedig je tiež drevo, no žiada svoj fortieľ. Pred pletením treba prúťky namočiť na pár minút do letnej vody. Drevo napije vodu a stane sa pružným. Potom s ním možno pracovať. Keď vyschne, drží tvar.

Prúťku ku prúťku

Dozvedeli sme sa, že najťažšie bolo osvojiť si techniku pletenia a mať predstavu o tom, čo chcem vytvoriť. Základ nového predmetu predstavuje drevené dno. Môže mať rôzne tvary: obdĺžnik, ovál, elipsa, kruh... Na dno sú vyvrtané dierky. Tadiaľ sa prepletie prúťku a upletie

• Vianočným dekoráciám sa venuje dcéra Eva Mikulášová

vrkôčik. Potom nasleduje základný tvar a osnova predmetu. Podľa výšky košíčka treba nastrihať prúťky na jednu dĺžku. A potom už len trpezlivo pliesť. „Mňa táto technika veľmi zaujala. Baví ma to tak, že to robím schuti a teším sa hotovému dielu,“ doplnila. Ale predsa. Všetko je tu postavené na fantázii a zručnosti človeka, ktorý sa oddal tomuto umeniu. Vysvetlenie prichádza veľmi rýchlo: „Zakúpila som si literatúru odporúčenú v kúpeľoch. V knihách som našla odpovede na všetko, čo som nevedela a chcela vedieť o pletení z pedigu. Dokonca vyšli dve knihy od tej istej autorky. Jedna pre začiatníkov, druhá pre pokročilých. Inšpiráciu nenachádzam len v týchto knihách. Ja idem ďalej. Vymýšľam nový tvar, nové kombinácie, komplikovanejšie techniky pletenia. Čím je pletenie zložitejšie, tým ma to viac baví. Aj tu sa potvrdilo. Čím ťažšia a náročnejšia tvorba, tým krajší a dokonalejší finálny produkt. Celý život som pracovala s prírodným materiálom. Viem oceniť jeho kvalitu i vlastnosti. Takže moje výrobky pletiem a nijako nevylepšujem farbami. Najkrajšia je prírodná farba, bez akýchkoľvek úprav. A ešte niečo. Pri práci nemožno použiť stroj. Je to ručná práca vyžadujúca trpezlivosť, precíznosť, tvorivosť a samozrejme zručnosť.“ Naša zvedavosť smeruje k tomu, kde získava potrebné suroviny, materiál. Veď v Závažnej Porube takéto stromy nerastú. „Áno, cez internetový obchod si objednávam všetko potrebné. Jednak prúťky, potom dno, či iné predmety: kolesá, dekoratívne časti... Také firmy, ktoré dodávajú tento tovar sú na západnom Slovensku i na Morave. Cenové je materiál prístupný a keď ma vec baví, tak na peniaze nepozieram.“

Keď mi príde chuť, pletiem košíčky

Vo vašej dielni už určite vzniklo viacero takýchto dekoratívnych i funkčných predmetov.

• Želmíra Staroňová vystavovala svoje výrobky v Mesiaci úcty k starším 2018

„Načo dielňa. Stačí jedálenský stôl, stolička, rôzne druhy klieští, šidlo, štikačky, teplá voda, mäkký a savý podklad na stôl. Pletiem, keď mám chvíľu času a vtedy, keď mi príde vôľa venovať sa tejto činnosti.“ Nedá nám spýtať sa ďalej. Čo robíte s hotovými vecami?

Darček ako potešenie

„Určené sú na výzdobu v našom dome. Niektoré nemajú len dekoratívnu funkciu, ale aj praktický účel. Misky na chlieb, pečivo, ovocie, orechy... Idú Vianoce, ľudia behajú po obchodoch, všeličo zháňajú. Ja si sedím v teple domova a vyrábam darčeky pod stromček.“

Takto obdarujem svojich najbližších. Povedzte mi, môže byť krajší darček ako ten, čo vyhotovíte vlastnými rukami? Moja dcéra zas dodá mojim prácam dych Vianoc. Venuje sa vianočným dekoráciám. Často darujem tým, čo mi pomohli, keď sa chcem odvdáčiť za dobrú službu. Nakoniec potešiť a obdarovať priateľov a známych pri ich sviatku. „Neuvažujete nad tým, že svoje pletené artefakty ponúknete na trh. Na jarmoky, alebo do predajní ľudovomeleckých predmetov?“ „Nad tým som ešte neuvažovala. Keď darujem, nemožno žiadať peniaz. A keď mi niekto prispeje, tak len na náklady. Na tomto sa zarobiť nedá. Ešte raz prívukujem. Nepletiem výrobky pre trh a na predaj, ale pre svoje potešenie a radosť druhých. Je to moja záľuba, ktorá mi dáva silu a relax.“

text i foto: Dušan Migala

• Darčeky sú upravené pre blízky pod vianočný stromček

ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO

Deti potešili starkých

Dňa 11. októbra 2018 pri príležitosti Mesaia úcty k starším, si žiaci ZŠ M. Rúfusa v Závažnej Porube pripravili pekný program s básničkami a tančekom, ktorý veľmi potešil starkých v Domove sociálnych služieb. Na konci vystúpenia im žiaci odovzdali darčeky.

Mgr. Katarína Jelínková

Podakovanie

Radi by sme chceli poďakovať p. uč. Danke Čupkovej z MŠ v ZP. Vďaka jej výhre mohli naši žiaci ZŠ MR vidieť skvelé a úžasné predstavenie „Šašo čo“. Deti sa s veľkou radosťou zapájali do programu, ktorý bol veľmi žartovný, vtipný a veselý. „Ďakujeme za krásny kultúrny zážitok.“

Žiaci ZŠ MR v ZP

Chameleón a mucha

Raz jeden chameleón chytil muchu, ktorá sa mu nepodarila chytiť. Potom dostal nápad: „Počuj mucha, chcel som ti len oznámiť, že dnes mám narodeniny a chcel som ťa pozvať, či neprídeš tiež.“ A mucha povedala: „Pôjdem.“ A keď išli ku chameleónovi, chameleón vyplazil jazyk a muchu zjedol. Preto neverte tomu, kto má sladké reči.

Martin Bátik, 4. ročník

Sliepka a dážďovka

Pršalo. Sliepka uvidela na mokrej zemi do polovice vylezenú dážďovku. „Ó aká krásna dážďovka. Rýchlo ju zjem, nech ma nikto nepredbehne.“ Chytila ju do zobáka a ťahala ju von. No dážďovka sa roztrhla a zaliezla do zeme. Sliepka pochopila, že konala príliš rýchlo a že si mala vec lepšie premyslieť.

Patrik Stromko, 4. ročník

Chameleón a mucha

Jedného dňa sa stretli mucha a chameleón. Chameleón chcel každé ráno zožrať muchu a nedarilo sa mu. Muchu to hnevalo, a tak sa rozhodla, že mu pripraví pascu. Zobrala lepidlo a natrela ním kónár. Chameleón sa prilepil a zostal tam visieť. Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.

Katarína Mlynčeková, 4. ročník

Chameleón a mucha

Bola raz jedna mucha, ktorá si dala preteky s chameleónom o výhru. Cez rieku a mláku. Mucha si povedala, že bude prvá. Preletela cez mláku a uvidela, že nedaľko je miesto na zdriemnutie. Zatiaľ chameleón po trstinách liezol, cez vodu prechádzal a pri cieľi jama. No chameleón odhryzol bambus. Spokojne došiel do cieľa. Mucha sa zobudila, keď bol v cieľi. Chameleón vyhral svoj sladký domov v mestečku zvierat. No a čo bolo s muchou? Zožrala ju žaba. Keď si vytrvalý, aj pomaly zájdeš do cieľa.

Martin Bačík, 4. ročník

Sliepka a dážďovka

Bola raz jedna dážďovka, ktorá sa rada hrala na skrývačku. Vybrala sa na dvor, kde ju zbadala hladná sliepka. Sliepka začala naháňať dážďovku ako na pretekoch. Keďže sa jej stále skrývala, sliepka sa nahnevla a išla hľadať inú dážďovku. Múdrejší ustúpi.

Laura Obrcianová, 4. ročník

Deň výživy a jablka

Základná škola Milana Rúfusa slávila 12. októbra 2018 svetový deň výživy a jablka. Žiaci sa zúčastnili prednášky a v skupinách sa rozprchlí na šesť stanovišť.

Žiaci sa veľmi tešili, že mohli krájať jablká na plátky a sušiť. Vyrábali jablčnú štavu pomocou odšťavovačov. Varili dudu a tvorili kompót. Piekli jablčník, tvorili pestrofarebnú jablňu a nakoniec zdolali vedomostný kvíz. Žiakom sa páčilo, že získali nové skúsenosti a celý deň mohli jesť rôzne produkty z jablka plné vitamínov bez konzervantov. Veľmi ďakujeme za pomoc pri organizácii pani Migaľovej, pánovi Stromkovi, pani Haladějovej a všetkým rodičom za jablkové dobroty. Žiakom veľmi chutili! Tiež veľká vďaka pánovi Broskovi, ktorý nám doniesol rôzne druhy jablka na výstavu. Bolo nám krásne a veríme, že si tento deň zopakujeme opäť o rok.

Mgr. Katarína Kružliaková

Deň zdravej výživy v školskej jedálni

Dňa 16.10. pripravili pani kuchárky pre školákov netradičný obed plný zdravej výživy. Výbornú krémovú polievku, kuskus so zeleninou a kuracie prsia na prírodno doplnili misami čerstvo nakrájanej zeleniny, z ktorej si deti nakladali podľa svojej chuti. Vynikajúci ohlas mal aj jogurtový dressing.

Podakovanie od detí a pani učiteliek patrí pani kuchárkam a pani vedúcej Márii Jačalovej. Ďakujeme!

Mgr. Monika Štrkolcová

Foto: Mgr. Mária Boltižiarová

• Mikuláš medzi žiakmi ZŠ MR 6. 12. 2018

OKIENKO MŠ

Potešili dedka s babkou

Ako by to bolo, keby najmenší nepotešili najstarších. Preto sa v utorok 16. októbra 2018 malí i veľkí stretli v kultúrnom dome. Deti svojím vystúpením starým i prastarým rodičom prejavili vďačnosť za všetko, čo pre svoje vnúčatka robia. Zamávali, zaspievali, zanôtili, odriekali verše, ba aj zatancovali: „...tancovali babka s dedkom, roztrhali múku s vrecom...“

Potom starým rodičom odovzdali malé darčeky, čo vyhotovili vlastnými rukami. Takto prejavili úctu svojim láskam najväčším. „Nech sa predĺži životná vaša púť! Želáme zo srdca. Vaša vnučka i vnuk.“

-dm-

Čitatelia napísali

Trampoty a slasti cestovania autobusom

Prvý autobus

Môj brat začal študovať na mikulášskom gymnáziu nástupom zo štvrtého ročníka základnej školy. Vtedy boli vybratí asi traja, ktorí mali vynikajúci prospech. Denne dochádzali do gymnázia pešo. Keď bolo mimoriadne nepriaznivé počasie, mama sa pýtala otca, či aj v takej fujavici (daždi) má ísť do školy. Otcovo stanovisko bolo jednoznačné. Len nech ide. Ešte bude aj horšie. Teplo oblečený 11-ročný študentík teda do školy šiel.

Problém mal, keď mali rysovanie. Okrem aktovky na chrbáte mal ešte pod pazuchu rysovaciu dosku. Pri veľkom vetre mládenčeka nevysokého vzrastu doslova odfukovalo v Luhách z trasy cesty. O tom, že sa prípadne do školy nepôjde, rozhodovali oktávani, keď sa skupina študentov zišla poniže dediny pri Brodku.

Po čase bola do obce zriadená autobusová linka. Najskôr jazdila malá Škodovka, neskôr stredne veľký Saurel Diesel a nakoniec Škoda veľká. Niekedy sa ešte pripájala aj vlečka. Autobusy bývali preplnené a vo veľkej Škodovke sme raz napočítali 115 pasažierov.

Autobusy sa aj kazili

Raz mal autobus, ktorý odchádzal z Poruby okolo 7:20 hod. a vozil hlavne žiakov a študentov, vážnejšiu poruchu. Bolo to v mieste pri kláštore v Okoličnom. V zime, pri vonkajšej teplote okolo mínus dvadsať stupňov. Po chvíli vodič oznámil, že je to vážnejšia porucha, s ktorou si sám neporadí.

Čo robiť? Povedali sme si. Veď pomrzne a ochorieme. A tak sa jedna tlupa, v ktorej som nechýbal ani ja, rozhodla pre návrat domov. No nešli sme priamo domov, ale do Potočka. Tam sme nepomrzli, lebo sme sa na školských aktovkách spúšťali dolu strmým svahom nad ihriskom.

Boli sme živí, nadšení a uvoľnení, ale malo to jednu vážnu chybu. Niektorí spolužiaci a aj moja staršia sestra odolali myšlienke premrznutia. Do školy sa vydali pešo. Čím viac sa približovalo poľudnie, tým viac nás prenasledovala otázka čo bude potom?

Rodičia neboli doma a tak som sa preventívne vopchal pod perinu, akože veď sme mohli premrznúť a ochoriť. U mamy, ktorá sa vrátila domov skôr, som máličko porozumenia dosiahol, lebo som býval chorľavý. S otcom to bolo horšie.

Ten ma prekukol. Vrchol všetkého bol, keď sa vrátila sestra, ktorá v škole bola. To najhoršie nás čakalo na druhý deň v škole. Triedny učiteľ si nás postavil pred tabuľu a riadne nám prehovoril do duše.

Záver bol taký, že na hodinách s triednym učiteľom bude vždy pred jeho príchodom naša tlupa vyvolených stáť pri tabuli, bude odpovedať a bude klasifikovaná. To nás nepotešilo a navyše nebol pre tento trest časovo ohraničený koniec.

Na ďalší deň sme teda podľa príkazu všetci skormútení stáli pred tabuľou. Sám učiteľ zostal prekvapený z našej poslušnosti a pokory. Ešte raz nás už skôr dohodrosrdčne, otcovsky a nie s hnevom napomenul a poslal nás sadnúť si do lavíc s tým, že nabudúce už nemusíme pri tabuli stáť. Jeho srdce sa obmäkčilo lebo vedel, že sme sa aj touto udalosťou stali o trošku dospelšími. Mali sme ho radi pred tým, ale potom ešte radšej. Vedel porozumieť žiackej duši a vedel s ňou citlivo narábať. Volal sa Štefan Hatala.

Edove zážitky

Spomínam si na jednu príhodu, tiež súvisiacu s autobusom. Spolužiak Edo bol mimoriadne nadaný žiak. Ale nerád sa ponáhľal. Raz bol už autobus plný, všetci pasažieri nastúpení a Edo si na polceste medzi ich domovom a autobusovou zastávkou išiel pomaly z nohy na nohu. Keď už bol tesne pred dverami, namosúrený vodič dvere zatvoril a autobus odišiel. Edo zostal na zastávke sám.

O pár dní na to, ešte neboli cestujúci nastúpení a odrazu z domovej uličky vybehol Edo. Z viacerých úst sa spontánne ozvalo „Edo beži“. Už sme si mysleli, že v Edovi nastal vážny pozitívny prerod. Prekvapenie netrvalo dlho. Za Edom bežal statný baran. Bola jeseň a bolo zvykom u gazdov, ktorí mali viac oviec, nechávať v maštali na noc obecného barana, aby sa zvýšil predpoklad budúcich prírastkov.

Tlačenie v autobuse

Bývali nepríjemné a výnimočne aj humorné. Do už takmer plného autobusu pristúpili na zastávke pri textilke ďalší pasažieri. Keď sa vtisol posledný, dal vodič, tlakovým vzduchom ovládaným dverám, impulz na ich zatvorenie. Nešlo to. Ten posledný sa musel pootočiť, stiahnuť brucho a viac sa pritísnuť k skôr nastúpeným osobám pri dverách. Vtedy tlakový mechanizmus zabral a dvere sa zatvorili. Ako sa ten posledný otáčal, privrzli mu dvere ruku v zápästí. Ne protestoval. Bol rád, že sa vezie. Zvláštnosťou však bolo, že v tej zaseknutej vonku vyčnievajúcej ruke držal aktovku. V Okoličnom už autobus radšej ani nezastavil.

Jano Čunga

Výmyselníci hier a hračiek

Ján Čunga

V povojnových rokoch, keď sme vyrastali, nám finančne zadĺžení rodičia hračky nekupovali. Ale neboli sme bez nich. Sami sme si ich obstarávali. Na jar sme z vrbových prútov „krútili“ píšťalky. Počas celého roka sme si vyrábali gumipušky, šable, luky, pištole... Mal som aj automat z dreva. Ruský, aj s bubienkovým zásobníkom, ktorý sme odpílili zo žrdky zodpovedajúceho priemeru. V miestech križovatky smer Liptovský Ján- Ilanovo s hlavnou obecnou cestou, sme skupinu výmyselníkov tvorili: Bohuško Bróska, Lacko Jačala a ja. Väčšinou sa všetko odohrávalo u Bróska.

Kino

Bolo zvykom, že na konci školského roka nám porozdávali výkresy, ktoré sme v danom ročníku vytvorili. Tie sme, spolu s výkresmi našich súrodencov sústredili u Bróska. Pozbýjali sme drevenú debnu bez príklopu. Do nej sme dali Bohuška aj s baterkou a výkresmi. Debnu sme umiestnili na vyvýšené miesto a čelnú stenu sme zalepili pergamenom aký sa používal na zatváranie zaváranín. Bohuš výkres priložil na pergamen a z vnútra baterkou osvietil. Bolo to dobre viditeľné lebo vráta na humno, v ktorom sa premieta nie uskutočňovalo, sme zatvorili.

Záujem o predstavenie bol veľký. Pred debnou boli poukladané kládky, aby sa mohli návštevníci posadiť. Vstupné pre najmenších bolo 20 halierov. Pre väčších 50 halierov, v peňažnej mene pred rokom 1953. Predstavenie malo pokračovať aj na druhý deň.

Keď sa už účastníci zhromaždili, predstúpila pred prítomných Bohušova sestra Vierka a vyhlásila: „Dneska nebude kino pre roľníkov. Bohuško musel ísť kosiť úvrate.“

Telefón

Na uličke u Bróska rástla hruška s chutnými plodmi. Od koruny až po korene sme „kvačkami“ popribíjali tenký izolovaný drôtik, akože si robíme telefón. Drôtik však bol krátky a tak sme si ho nadviazali hrubou konopnou niťou. Ako tele- mikro zariadenie tvorili vrchnáky z krému na obuv. V ich prostriedku boli klincom urobené malé dierky, do ktorých sa vovliekli vodiče. (Na jednom konci drôtik a na druhom konopná niť). Hlásateľ bol v korune hrušky a prijímateľ za vrátami v humne. Hovorilo sa pošepky a boli sme skalopevne presvedčení, že to funguje. Prijímateľ totiž vedel zopakovať hovorené slová. Ani nás nenapadlo pochybovať. Kto by narušil tento dojem (presvedčenie), bol by sa vylúčil z partie. V skutočnosti však mladé uši vedeli rozoznať všetky zvuky. Veď aj škáry na vrátnach neboli zvukotesné...

Pasca

Inštalovaný telefónny rozvod na hruške objavil aj Bohuškov otec. Nepochválil nás! Naša tvorivosť však nezaháľala a ktorýsi z nás zhlásil: „a čo keď vám nejaký zlodej bude chcieť hrušky kradnúť?“ Pripravíme naň pascu! Vec bola vážna, nápad dobrý a nevyžadovalo to ani tlčiť klince do hrušky.

Pod hruškou sme vykopali jamku o rozmeroch zhruba 30x30x30 centimetrov. Veľké kravské lajno a iné fekálie sme rozriedili vodou, rozmiešali a vyliali do vykopanej jamky (pasce). Na vrchu, v úrovni terénu, sme vytvorili rošt z tenkých konárikov, na to sme dali papiere a zasypali suťou zodpovedajúcou príslušnému terénu. Dobré bolo, že nepršalo. „Zlodejisko, len sa teš!“ Pomysleli sme si.

Na druhý deň, ešte za svitania, sa Bohuškovi bolo treba ísť vymočiť. Nebolo nič výnimočné, keď to malí chlapi robili z vonkajších schodov na uličku. Slušný mladenček Bohuško išiel ku kmeňu hrušky. Ešte rozospátému mu neprišlo na um, že sme tam pripravili pascu. Bola tak dokonale maskovaná, že ju nezbadal a jednou nohou sa preboril do nástrahy pripravenej pre zlodēja. Ešte v to ráno sme pascu zasypali. Nechceli sme si pripustiť, že ten dokonalý výmysel sa obrátil proti nám.

Technické zázraky

U Jačalov sa diali technické zázraky. Všetci traja bratia mali technického ducha, ale najaktívnejší bol prostredný Ludo. Vášnivý elektrotechnik amatér. Prvým malým zázrakom bola kryštálka. Večer nám trvalo možno hodinu, kým sme natrafili na slovenskú alebo českú rozhlasovú stanicu. Všetci sme sa čupali o sluchátka. Vtom sa jednému z nás kýchlo, zavadil o riadiacu páčku a bolo po spojení.

Uvedený problém však netrval dlho. Ludo zostrojil jednolampové rádio. Kostra bola len drevená doska. Nasledovalo zostrojenie viaclampového rádia. To už malo „šasi“ aj vonkajší obal. Vlastnoručne zostrojil gramofón a ďalšie rádiá spejúce už k dokonalosti.

V tom čase sa v určitých večerných hodinách vypínal elektrický prúd v celej obci. Nemohli sme si riadne písať ani školské úlohy. Ale u Jačalov sa dali niektoré zariadenia prepnúť na akumulátor. Svietilo sa síce sviečkou, ale hudbu sme počúvať mohli.

Lanovka

Zaujímal nás aj výšky. Rozhodli sme sa urobiť si lanovku. Nebol to celkom originálny nápad, lebo zázraky, vrátane lanovky, sa diali aj na humne alebo v záhrade Dušana Jambricha-u Klingáčov. Ale my sme nemali žiaden duplikát, lež vlastný model.

Hliníkové lano sme umiestnili medzi dvoma mohutnými jaseňmi na našom ohrade. Na lane bol dvojkolieskový záves so zvislými ramenami ukončenými oceľovými obručami. Na ne sa upevnili povrazy,

ktorými sa ťahaním uvádzalo zariadenie do pohybu. Na nich bola upevnená bilnička, na ktorú sa jazdec rozkročmo posadil. Lano medzi jaseňmi bolo v spáde, takže jazda bola jednosmerná.

Atrakcia nemala dlhého trvania. Nosné lano sa namáhaním natiahlo a celé zariadenie sa znefunkčovalo.

Kolotoč a lietadlo

Už spomenutý Duško Jambrich bol sôlo výmyselník disponujúci značnou tvorivosťou a dobrými nápadmi. Doprial nám pokochať sa na svojich vynálezoch.

V záhrade pri novostavbe rodinného domu mal osadený zvislý kôl, ktorý zhruba trištvrte metra vyčnieval nad terén. V strede na hornej ploche bol vbitý oceľový trň. Naň sa osadili dve žrdky, ktoré mali v strede vyvrtané otvory, aby ich bolo možné navliecť na oceľový trň. Žrdky boli medzi sebou fixované tak, aby zvierali pravý uhol. Na koncoch ramien sedeli pasažieri a kolotočiar jedným z ramien behajúc po kruhovej dráhe uvádzal kolotoč do pohybu. Potom sa vymenil s jedným z pasažierov.

Dušan zostrojil aj lietadlo. Bolo zaparkované na holohumnici. Kostra, trup, aj krídla boli z okresaných smrekových haluzí. Vrtula bola vymodelovaná ako naozajstná. Ako motor pre pohon vrtule bol v kabíne pilota umiestnený ručný strojček, obvykle používaný v kuchyni na mixovanie. Jeho hriadeľ bola predĺžená (amatérsky nadstavená) až na vrtulu. Keď sa páčka mechanizmu kruhovým ozubeným kolieskom točila, točila sa aj vrtula.

Kostra krídel bola oblepená papierom používaným na uzatváranie fliaš zaváranín (pergamenom). Ale bolo ho málo a na oblepenie trupu nezvyšilo.

Napriek tomu, že sme už chápali prírodné zákonitosti, boli sme náchylní uveriť, že keby sme dokázali zvýšiť obrátky hnacieho mechanizmu a keby bolo dosť pergamenu aj na obalenie trupu, možno by aj vzlietlo. Pri každej manipulácii boli na humne otvorené zadné vráta, lebo túžba lietať bola silnejšia ako realita.

Čo povedať na záver?

V tej dobe nás ani nenapadlo aké zázraky nás v budúcnosti čakajú (televízia, mobily, laptopy, internet a pod.), ale nechýbala nám tvorivosť a túžba... Neodmysliteľnou súčasťou našich mladých životov bola hora. Bola našim pozemským rajom.

Jano Čunga

Predišli nás do večnosti

Lúčim sa s vami moji milí, ruky stisk už vám nemôžem dať. Srdce mi dotýklo, odišli sily, lúčim sa s každým, kto mal ma rád.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že dňa 14. septembra 2018 v nedožitom 90. roku života nás navždy opustila

**Ružena Kubovčíková
rod. Šimovčková**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v utorok 18. septembra 2018 o 14. 00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube.

Smútiaca rodina vyjadruje slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

Neplačte za mnou, ten klúd mi doprajte, po práci chcem tisko spať, len večnú spomienku si na mňa zachovajte. Najväčšia láska na svete umiera, keď oko matkino navždy sa zaviera.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 28. septembra 2018 vo veku 75 rokov opustila naša drahá manželka, mama, stará a prastará mama

**Gizela Jurečková
rod. Kropáčová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v pondelok 1. októbra 2018 v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina vyjadruje slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i prítomnosť na pohrebe.

+ + +

Odišla tvárou krásnou, usmievavou, bez tieňa smrti na zomknutých perách. Pokorná cestou života, pokorná v smrti dve-riach.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 28. októbra 2018 vo veku 87 rokov navždy opustila

**Božena Cútová
rod. Mlynčeková**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v stredu 31. októbra 2018 v Dome smútku v Závažnej Porube. Syn Ľubomír s rodinou, dcéra Eva s rodinou a ostatná smútiaca rodina úprimne ďakujú za všetky prejavy účasti, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

Kto žije v pamäti svojich živých, ten neumrel, on len vzdialil sa.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 29. októbra 2018 vo veku 87 rokov opustila

Božena Kováčová

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola vo štvrtok 1. novembra 2018 v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina ďakuje za všetky kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

Lúčim sa s tebou rodina, aj s vami, priatelia moji, prišla už moja hodina, spomienka nech nás navždy spojí.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 3. novembra v nedožitom 80. roku života opustila naša drahá sestra, teta a priateľka

Ema Kováčová

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou sa konala 8. novembra 2018 o 14. hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za všetky prejavy sústrasti i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

Tvoje zlaté srdce maminka zostane vždy s nami, bude nám žehnať na cestu, po ktorej pôjdeme sami.

S bolesťou v srdci oznamujeme všetkým príbuzným a priateľom, že nás dňa 14. novembra 2018 vo veku 89 rokov navždy opustila

**Edita Vretenárová
rod. Benická**

Posledná rozlúčka s drahou zosnulou sa konala v piatok 16. novembra 2018 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Synovia Dušan a Miro s rodinami, vnúčatá Martin, Zuzana, Dušan, Monika a ostatná smútiaca rodina vyjadrujú slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

Všetko sa pomínie, len stopy tvojej stotočnej práce, lásky a obetavosti navždy ostanú... Budeš žiť v spomienkach tých, ktorí ťa mali radi.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 14. novembra 2018 vo veku 73 rokov navždy opustil

Ján Bátorý

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým bola v pondelok 19. novembra 2018 v Liptovskom Mikuláši.

Manželka Ľudmila, syn Juraj s Adkou, nevesta Dáška, vnuci Adamko a Filipko a ostatná smútiaca rodina vyjadrujú poďakovanie za všetky slová útechy, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

Lúčim sa s vami moji milí, ruky stisk už vám nemôžem dať. Srdce mi dotýklo, odišli sily, lúčim sa s každým, kto ma mal rád.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 18. novembra 2018 vo veku 59 rokov náhle opustil

Igor Uram

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým bola v utorok 20. novembra 2018 v Dome smútku v Závažnej Porube. Slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i prítomnosť na poslednej rozlúčke vyslovuje mama, sestra s rodinou a ostatná smútiaca rodina.

+ + +

Srdce unavené prestalo biť, nebolo lieku, aby si mohla žiť. Čas plynie, život ide v diaľ, nám po tebe ostala len veľká bolesť a žiaľ...

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 18. novembra 2018 vo veku 73 rokov opustila

**Kvetoslava Piatková
rod. Koniarová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v stredu 21. novembra 2018 o 14. hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Synovia s rodinami a ostatná smútiaca rodina vyjadrujú slová poďakovania za všetky prejavy účasti, kvety i účasť na poslednej rozlúčke.

TAJNÍČKA

Vianoce a v novom roku vinšujem vám...

•	1	VI.	2	3	4	•	5	6	7	8	9	10	11	12	•	13	14	VII.	15
16						17									19				
						18									20				
21				IV.															
22				23					25					27					
				24					26					28					
29								30					32				34		
								31					33				35		
36						37						39							41
						38						40							
42				I.												43			
																44			
45			46						48					50					
			47						49					51					
52				53				55					57						
				54				56					58						
59					60						62				64				
					61						63				65				
66			67									69				71			
			68									70				72			
73				II.															74
	75				77			79			81								
	76				78			80			82								
83						84		86				88					90		
						85		87				89					91		
92					93				95						97				
					94				96						98				
99						100			102				104						
						101			103				105						
106				III.												107			
																108			
109					110				112								114		
					111				113								115		
116								117					119						
								118					120						
121						122						124							126
						123						125							
127			128	V.															
129						130				131						132			

- 1 - časť mužského obleku farby bielo modrej
 2 - biblický názov boha *
 3 - 500 rímsky
 4 - udat' náreč.
 5 - odoslal úradné nariadenie; viacerým
 6 - drť - ť - vymen za - M -
 7 - citosl. hlasu ovce
 8 - platidlo v Španielsku a Portugalsku
 9 - na krosnách vyrábala stuhu krajského turistického klubu
 10 - kovala
 11 - bohynia zaslepenosti a vášne
 12 - juliansky kalendár
 13 - príjemná vôňa
 14 - rev jeleňa
 15 - uholné doly
 16 - pozadu
 17 - zametaj
 18 - Otakar dom.
 19 - ušlachtilý bežecký kôň
 20 - bojová látka - plyn množ.č.
 21 - ediderunt, lit. skr. pre vydali *
 22 - označ podnikateľ. spoločnosti
 23 - najmenšia časť chm. prvku
 24 - aromatický uhľovodík *
 25 - značka chladničiek bez „X“
 26 - stavebný stroj
 27 - pokynutie
 28 - športový kód štátu Lotyšsko
 29 - starogrécky boh smrti *
 30 - promočná sála
 31 - izolačná kapalina používaná na

- chladienie transformátorov vys. napätia *
 32 - obruba šiat
 33 - oslovenie muža
 34 - vodná elektrárňa skr.
 35 - hocktorá
 36 - vyhynutý kočovní kmeň
 37 - bývalý jazdec formuly 1
 38 - francúzsky cisár definit. porazený u Waterloo
 39 - mohutná argentínska rieka
 40 - skutočná činnosť v daný čas hovor.
 41 - nákladné auto, značka, či výrobca
 42 - mláti, udiera
 43 - istota skr.
 44 - trhač kníh.
 45 - et alteri
 46 - nealkohol. občerstv. hovor.
 47 - Univerzita Komenského
 48 - ukazovacie zámeno
 49 - malý Amos
 50 - pred vystúpením, skúškou býva
 51 - prekrúcaš, daný stav, znejasnievaš, ale i zhŕňaš, kopíš
 52 - ľudová škola umenia skr.
 53 - Európsky pohár skr.
 54 - a pod. skr.
 55 - manislké konope *
 56 - spojovací zákop
 57 - pokyvkávať
 58 - pohyblivé skoky
 59 - malá Áta
 60 - značka žiaroviek

- 61 - kód štátu Etiópia
 62 - názov vlaku - rýchlika
 63 - skr. slečny
 64 - kód štátov Itálie a Libérie
 65 - otvorený napr. obchod
 66 - ŠPZ okr. Šaľa
 67 - ostrov v Grécku *
 68 - hlboký ženský a vysoký ženský hlas
 69 - smokingu odpadol king
 70 - ŠPZ okr. Nové Mesto nad Váhom
 71 - rieka v Rusku, prítok Volgy
 72 - hrdinské veršované povesti i básne
 73 - judejský kráľ z Azy
 74 - ročenka, kronika
 75 - povala, strop náreč.
 76 - nevojak
 77 - obchodná akadémia
 78 - ten náreč.
 79 - ŠPZ okr. Ružomberok
 80 - chem. zn. medi
 81 - nevelké pážatka
 82 - skratka pre knock out v boxe
 83 - citrusový plod (vit. C)
 84 - uhlík chem. zn.
 85 - január český
 86 - výraz súhlasu (ou kej)
 87 - pre český
 88 - léno, - ě - vymen za - í -
 89 - skupinu ľudí ... riešením úlohy
 90 - 550 rímsky
 91 - názov - skratka medzinár. hokej. ligy v Rusku

- 92 - vodca Argonautov
 93 - zisk z krádeže
 94 - v stredoveku riasnatý plášť univerzitných majstrov a bakalárov *
 95 - pás opni opaskom
 96 - opak veselého
 97 - predložka so 7. pádom
 98 - slovami povie myšlienku
 99 - cudzie ženské meno *
 100 - ŠPZ okr. Rimavská Sobota (Talinske)
 101 - deka bez samohlások
 102 - odborný tréner
 103 - othajme jablká
 104 - nie remíza ani prehra
 105 - talizman
 106 - Irena, Karol, Paula
 107 - časť poľa
 108 - lietadlo
 109 - starý škandinávsky hudobný nástroj
 110 - futbalový obranca i býv. český herec
 111 - obyvatelia nášeho suseda
 112 - zberá sa na odchod
 113 - česká i poľská rieka
 114 - ruský súhlas
 115 - popíjaj ma
 116 - obyvateľ Iránu
 117 - vzájomné trenie 2 plôch
 118 - obchodný reťazec (záhrada, dom) i otrep
 119 - beznohý plaz
 120 - olympijská skratka Slovinska
 121 - negat. postava z filmu Vinetou *
 122 - predložka - 2.pád + ŠPZ okr. Nitra
 123 - gorila
 124 - výdatným hnojením urýchlil rast plodín náreč.
 125 - Stano, Xénia
 126 - odvetvie atletiky
 127 - ŠPZ Trnava
 128 - 1000 rímsky
 129 - indiáni - náč. Vinetou
 130 - piatok skr.
 131 - človek, živočích pochádz. z exotických krajín množ.č.
 132 - zberateľka perál

V stĺpcoch:

- v - 3. - pod ozn. tajn. č. VI. - ozn. parkoviska
 v - 5. - pod ozn. tajn. č. II. - dravý vták
 v - 5. - pod ozn. tajn. č. III. - antický skr.
 v - 5. - pod ozn. tajn. č. V. - číslo skr.
 v - 6. - pod ozn. tajn. č. I. - elektr. energia
 v - 19. - pod ozn. tajn. č. VII. - úlomok

V riadkoch:

- v - 3. - za tajn. č. IV. - pstruh
 v - 7. - za tajn. č. I. - 1 rímsky
 v - 12. - za tajn. č. II. - okraj úst
 v - 17. - za tajn. č. III. - ypsilon
 v - 21. - za tajn. č. V. - zn. kval. múky

Pomôcky:

ABAKA, ADONAJ, AREN, ASKAREL, EDD, PELAEOS, SANTER, TABARD, TANATOS, VAOLETE.

POZOR!

V krížovke nemusia byť dodržané dĺžne!

Znenie tajničky z čísla 96:

Jediný spôsob ako žiť s ľuďmi šťastne, je prehladať ich chyby a obdivovať ich dobré vlastnosti.

autor krížovky
Pavel Staroň

Praha open

Zima je tu Opalisko zasnežuje

Sto rokov Československa

Športová hala Lužiny v Prahe bola 4.11.2018 dejiskom prehliadky pódiových skladieb pod názvom Praha Open. Týmto podujatím vyvrcholili športové oslavy 100. výročia vzniku Československa.

A práve na tomto podujatí reprezentovali náš športový klub dievčatá gymnastického oddielu. Diváci mali možnosť vidieť 23 skladieb s rôznymi formami pohybu a vekových kategórií od najmenších až po seniorov.

Do tejto pestrej škály prispeli naše dievčatá dvoma skladbami a získali diplom za najlepšiu choreografiu.

Dievčatá mali možnosť vidieť aj niektoré časti historického mesta Prahy a to vďaka Simonke a Miškovi Žabokrtským, ktorí sa nám venovali počas celého nášho pobytu v Prahe. Za čo im patrí veľké ďakujem.

Teamgym

ŠK Závažná Poruba oddiel gymnastiky bol v sobotu 24.11.2018 organizátorom 18. ročníka súťaže Teamgym. Za účasti štyroch družstiev: ŠK Závažná Poruba, HAPPY GYM Pezinok, RTVŠ MIX Spišská Nová Ves, TJ Sokol Vrútky. V priateľskej športovej atmosfére predviedli gymnastky početnej diváckej kulise svoje športové umenie v troch súťažných disciplínach: akrobacia, trampolína a pódiová skladba.

Naše dievčatá získali v kategórii žiaci 3. miesto a juniorky sa tešili zo striebornej medaily.

Iveta Betková

Pohybom za zdravím

Slovenský festival gymnastiky a tanca so zahraničnou účasťou sa konal v Košiciach 13. októbra 2018 pod záštitou primátora mesta. Prehliadky pódiových skladieb bez obmedzenia veku sa zúčastnilo 25 kolektívov. V kategórii mládež 7 – 10 rokov uviedli porubské gymnastky choreografiu Ivety Betkovej pod názvom Pre šťastie. Juniori ŠK 11 – 17 rokov ponúkli brilantnú skladbu Teamgym. Námet a réžia Paulína Dideková. V kategórii Zlatý vek sa predstavila porubská Seniorka choreografiou Mgr. Art. Eleny Chovanej Dúhový džbánok. Odborníci uznanlivo pochválili a početné publikum odmenilo vystúpenie reprezentujúce Závažnú Porubu mohutným potleskom. -dm-

Krásne Vianoce a šťastné chvíle ticha. Vojdime do nich a budme spravodliví. Nový rok prežité v dobrom zdraví a spokojnosti. To prajeme čitateľom Porubských novín doma i v zahraničí. Redakcia